

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.016.01.2022

Pan

prof. dr hab. Piotr Ponikowski

Rektor Uniwersytetu Medycznego

im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich
we Wrocławiu

wyb. Ludwika Pasteura 1

59-367 Wrocław

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/047 – „Zasoby kadry medycznej w systemie ochrony zdrowia”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15-17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, wyb. Ludwika Pasteura 1, 50-367 Wrocław (dalej także: UMW lub Uczelnia).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Piotr Ponikowski, Rektor Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu od dnia 21 maja 2020 r. (w okresie od 28 sierpnia 2019 r. do 20 maja 2020 r. pełniący obowiązki Rektora UMW). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki pełnił poprzednio, tj. do dnia 27 sierpnia 2019 r., Rektor UMW prof. dr hab. Marek Ziętek.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni. 2. Realizacja programu kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych. 3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021 (do czasu zakończenia kontroli ¹), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem (lata akademickie: 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Małgorzata Jakubiec-Dzieleńdziak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWR/125/2022 z dnia 6 czerwca 2022 r.

(akta kontroli: Tom I str. 1-6)

---

¹ Tj. do dnia 7 września 2022 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, co do zasady, prawidłowo realizował działania w zakresie funkcjonowania systemów rekrutacyjnych, realizacji programów kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia.

Uczelnia uwzględniała możliwości dydaktyczne i zapotrzebowanie na absolwentów poszczególnych kierunków przy ustalaniu planowanych limitów przyjęć na kierunek lekarski i lekarsko-dentystyczny oraz stosowała przyjęte zasady rekrutacji. Prawidłowo pobierano opłaty za przeprowadzenie rekrutacji oraz stosowano się do ustalonych warunków i trybu przy częściowym zwalnianiu z opłat za studia. W UMW przestrzegano także obowiązujących standardów przy tworzeniu programów studiów na kierunkach medycznych oraz dokonywano ich systematycznej oceny i doskonalenia. Rzetelnie weryfikowano efekty odbywanych przez studentów praktyk studenckich, a w zakresie ich monitorowania wprowadzano procedury wewnętrzne. Ponadto wprowadzone rozwiązania organizacyjne, przyjęte procedury, wykwalifikowana kadra oraz baza dydaktyczna, zapewniły właściwą jakość kształcenia na kierunkach medycznych. Uczelnia sprawowała także w wymaganym zakresie nadzór nad jakością procesu dydaktycznego.

Niemniej w toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na: [1] prowadzeniu części zajęć praktycznych wspólnie dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunków lekarskiego i lekarsko-dentystycznego, co stanowiło naruszenie art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*⁴; [2] braku w pięciu skontrolowanych umowach zawartych przez Uczelnię z podmiotami leczniczymi wszystkich elementów wynikających z art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*⁵.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

1. Funkcjonowanie systemów rekrutacyjnych uczelni

1.1. Rekrutacje na lata akademickie 2019/2020 – 2021/2022 w UMW odbywały się od lutego do września lat 2019-2021 na studia wyższe prowadzone w języku angielskim, a od maja do września tych samych lat na studia prowadzone w języku polskim⁷. W styczniu 2019 r., 2020 r. i 2021 r. Senat UMW podejmował uchwały w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów na kolejny rok akademicki⁸, co było zgodne z art. 28 ust. 1 pkt 10 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Corocznie do UMW trafiało pismo kierowane do rektorów uczelni kształcących na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym z Ministerstwa Zdrowia w sprawie przekazania

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 574, ze zm. (dalej: ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*).

⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 633, ze zm. (dalej: ustawa *o działalności leczniczej*).

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Na podstawie uchwał Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wydanych w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji kandydatów na studia wyższe na poszczególne lata akademickie.

⁸ Były to: [1] uchwała nr 1984 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów na rok akademicki 2019/2020 w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu, ze zm.; [2] uchwała nr 2112 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów na rok akademicki 2020/2021 w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu, ze zm. oraz [3] uchwała nr 2251 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów na rok akademicki 2021/2022 w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu, ze zm.

propozycji limitu przyjęć na te kierunki⁹. Limity wynikające z ww. uchwał (ze zmianami) były następnie określone przez Ministra Zdrowia w stosownych rozporządzeniach na lata akademickie 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022¹⁰ w liczbach jak poniżej:

- na kierunek lekarski: na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim odpowiednio: 266, 273 oraz 305 osób, na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim – miejsca dla cudzoziemców¹¹ odpowiednio po 17 osób, na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie studiów niestacjonarnych w języku polskim odpowiednio: 105, 105 oraz 145 osób, a na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych w języku innym niż język polski odpowiednio: 150, 150 oraz 140 osób,
- na kierunek lekarsko-dentystyczny: na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim odpowiednio po 52 osoby, na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim – miejsca dla cudzoziemców odpowiednio po pięć osób, na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie studiów niestacjonarnych w języku polskim odpowiednio: 28, 28 oraz 25 osób, a na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych w języku innym niż język polski odpowiednio: 30, 30 oraz 22 osoby.

Niezależnie od podejmowanych uchwał Senatu UMW, do Ministerstwa Zdrowia w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 Uczelnia przesyłała oceny zapotrzebowania na absolwentów kierunków lekarskiego i lekarsko-dentystycznego oraz propozycje limitów przyjęć na te kierunki. Korespondencja w szerszym zakresie odnosiła się do roku akademickiego 2021/2022, w którym nastąpiło zwiększenie limitów studentów I roku na kierunku lekarskim (ogółem z 545 na 607 osób). Dnia 31 marca 2021 r. Dyrektor Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych Ministerstwa Zdrowia zwróciła się do Rektora UMW¹² z wnioskiem o ponowne przeanalizowanie proponowanych limitów pod kątem zwiększenia ich odnośnie do studiów magisterskich prowadzonych w formie niestacjonarnej w języku polskim na kierunku lekarskim (ze względu na planowane zmiany przepisów umożliwiających zaciągnięcie kredytów osobom podejmującym takie studia), kosztem niepodwyższania limitu na studiach stacjonarnych/niestacjonarnych w języku innym niż polski. W odpowiedzi, do Ministerstwa Zdrowia została przesłana opinia Dziekana Wydziału Lekarskiego UMW, w której po przeanalizowaniu istniejącej sytuacji zasugerowano utrzymanie limitu przyjęć na pierwszy rok studiów niestacjonarnych na kierunku lekarskim w języku polskim na dotychczasowym poziomie¹³. Uzasadnieniem do zajęcia takiego stanowiska były: trwająca epidemia COVID-19 oraz obniżony poziom wiedzy kandydatów na studia niestacjonarne (który zwiększenie limitu – w konsekwencji obniżonej liczby wymaganych punktów – mogłoby tylko pogłębić). Kierowano się także dążeniem Uczelni do poprawy jakości i poziomu kształcenia. Z korespondencji elektronicznej prowadzonej pomiędzy Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Zdrowia a Rektorem UMW oraz z Prorektorem ds. Studentów i Dydaktyki UMW w dniach 9-11 czerwca 2021 r. wynikało, że mając na względzie działania

⁹ Pisma: [1] NSK.845.5.2019/ZMMŻ z dnia 15 stycznia 2019 r., [2] KNLU.8120.2.2020.AC z dnia 20 stycznia 2020 r. oraz [3] DL/325/2021 z dnia 24 marca 2021 r.

¹⁰ To jest: rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym (Dz. U. poz.1344, ze zm.), [2] rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym (Dz. U. poz. 1272) oraz [3] rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 lipca 2021 r. w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym (Dz. U. poz. 1359).

¹¹ Dotyczy cudzoziemców podejmujących i odbywających studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

¹² Pismo nr RKL.8120.5.2021.AC.

¹³ Pismo nr RD-S/140/2021.

Ministerstwa Zdrowia dotyczące zwiększenia liczby studentów płatnych o 45 zwiększono proponowany przez UMW limit miejsc na studiach niestacjonarnych, a o 20 zmniejszono na studiach w języku angielskim (English Division). Ostatecznie, w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie limitu przyjęć na studia na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym, limit na kierunku lekarskim na studia magisterskie prowadzone w formie niestacjonarnej w języku polskim został zwiększony o 40 osób (ze 105 do 145), zmniejszono natomiast o 10 osób (ze 150 do 140) limit na tym kierunku na jednolitych studiach magisterskich prowadzonych w formie studiów stacjonarnych lub niestacjonarnych w języku innym niż język polski, co wynikało również z uchwały Senatu UMW nr 2319 z dnia 23 czerwca 2021 r.

(akta kontroli: Tom I str. 138-180)

W corocznie dokonywanych (i następnie przesyłanych do Ministerstwa Zdrowia) ocenach zapotrzebowania na absolwentów kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego dziekani tych wydziałów wskazywali na wysokie zapotrzebowanie na absolwentów obydwu kierunków, powołując się na dane uzyskane z Dolnośląskiej Izby Lekarskiej dotyczące ich wieku (pod kątem ewentualnego przejścia na emeryturę) i liczby, miejsca zatrudnienia, a także na badania w tym zakresie (Eurostat). Dodatkowo w 2021 r. powołano się na konsekwencje epidemii COVID-19, tj. otwieranie dodatkowych jednostek szpitalnych tworzących nowe miejsca pracy.

Przed rozpoczęciem roku akademickiego 2019/2020 Senat UMW podjął uchwałę¹⁴, w której m.in. zwiększono limit liczby studentów na wydziale lekarskim na studiach magisterskich stacjonarnych w języku polskim do 273 osób (było 266) i zmniejszono na tych samych studiach limit dla cudzoziemców do 10 osób (było 17). Podobnie przed rozpoczęciem roku akademickiego 2020/2021 Senat podjął uchwałę¹⁵, w której m.in. zwiększono limit liczby studentów na wydziale lekarskim na studiach magisterskich stacjonarnych w języku polskim do 276 osób (było 273) i zmniejszono na tych samych studiach limit dla cudzoziemców do 14 osób (było 17). Także przed rozpoczęciem roku akademickiego 2021/2022 Senat UMW podjął uchwałę¹⁶, w której na kierunku lekarskim zwiększył limit odnośnie do studiów stacjonarnych prowadzonych w języku polskim do 310 osób (było 305) oraz liczby cudzoziemców na tych samych studiach do 12 osób (było pięć). Wprowadzone znowelizowanymi uchwałami Senatu UMW z września lat: 2019, 2020 i 2021 limity wynikały z wydanych na podstawie art. 444 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* na lata akademickie 2019/2020 – 2021/2022 rozporządzeń Ministra Zdrowia, z uwzględnieniem przesyłanych corocznie przez Ministerstwo Zdrowia¹⁷ informacji o liczbie miejsc niewykorzystanych przez Ministra Zdrowia w związku z niewydaniem decyzji, o której mowa w art. 323 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

(akta kontroli: Tom I str. 138-180, 247-264)

---

¹⁴ Uchwała nr 2056 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 23 września 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2019/2020 w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu.

¹⁵ Uchwała nr 2203 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 września 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2020/2021 w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu.

¹⁶ Uchwała nr 2342 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 15 września 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie limitów przyjęć na I rok studiów w roku akademickim 2021/2022 w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu.

¹⁷ Pismami nr: [1] KNU.845.21.2019.TG z dnia 7 sierpnia 2019 r., [2] KNLU.8121.145.2020.TG z dnia 31 sierpnia 2020 r. oraz [3] RKL.8121.152.2021.TG z dnia 31 sierpnia 2021 r.

Liczby kandydatów (poniżej wskazane w nawiasach) i osób przyjętych na pierwszy rok studiów w okresie objętym kontrolą przedstawiały się następująco:

- na kierunku lekarskim w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 było to: na studia jednolite stacjonarne odpowiednio: (3 539) 281¹⁸, (3 513) 286¹⁹ oraz (3 463) 310²⁰ osób, na studia niestacjonarne odpowiednio: (411) 105, (365) 98, (280) 134 osoby, a na studia w języku angielskim odpowiednio: (384) 147, (311) 137 oraz (291) 140 osób;
- na kierunku lekarsko-dentystycznym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 było to: na jednolite stacjonarne odpowiednio: (1 229) 56²¹, (1 074) 50²² oraz (1 195) 54²³ osoby, na studia niestacjonarne odpowiednio: (149) 28, (171) 23, (104) 23 osoby, a na studia w języku angielskim odpowiednio: (53) 25, (56) 21 oraz (68) 19 osób;
- na kierunku pielęgniarstwo w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 było to: na stacjonarne I stopnia odpowiednio: (281) 128, (342) 140 oraz (344) 138 osób, na studia stacjonarne II stopnia odpowiednio: (80) 60, (72) 60, (70) 60 osób, na studia niestacjonarne I stopnia odpowiednio: (0) 0, (35) 27, (67) 36 osób, na studia niestacjonarne II stopnia odpowiednio: (58) 47, (30) 0, (51) 23 osoby;
- na kierunku położnictwo w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 było to: na stacjonarne I stopnia odpowiednio: (205) 71, (279) 69 oraz (275) 68 osób, na studia stacjonarne II stopnia odpowiednio: (53) 47, (56) 47, (50) 49 osób, a na studia niestacjonarne II stopnia tylko w roku akademickim 2021/2022 było 13 kandydatów, żadnego nie przyjęto.

(akta kontroli: Tom I str. 219)

Zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 10 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* Senat uczelni w formie uchwał określił warunki i tryb rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów w UMW na każdy rok akademicki kontrolowanego okresu²⁴.

(akta kontroli: Tom I str. 219)

Ze względu na zmianę przepisów ww. uchwały warunki i tryb rekrutacji aktualizowano, i tak odnośnie do roku akademickiego:

---

¹⁸ W tym 272 osoby na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim i dziewięć osób to cudzoziemcy podejmujący i odbywający studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

¹⁹ W tym 272 osoby na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim i 14 osób to cudzoziemcy podejmujący i odbywający studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

²⁰ W tym 299 osób na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim i 11 osób to cudzoziemcy podejmujący i odbywający studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

²¹ W tym 51 osób na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim i pięć osób to cudzoziemcy podejmujący i odbywający studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

²² W tym 46 osób na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim i cztery osoby to cudzoziemcy podejmujący i odbywający studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

²³ W tym 49 osób na jednolite studia magisterskie prowadzone w formie stacjonarnej w języku polskim i pięć osób to cudzoziemcy podejmujący i odbywający studia na podstawie art. 323 ust. 1 pkt 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

²⁴ Były to: [1] uchwała nr 1885 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 23 maja 2018 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji kandydatów na studia wyższe, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, dla poszczególnych kierunków studiów w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu w roku akademickim 2019/2020, [2] uchwała nr 2042 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia dla poszczególnych kierunków studiów na rok akademicki 2020/2021 oraz [3] uchwała nr 2169 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia dla poszczególnych kierunków studiów na rok akademicki 2021/2022 (opublikowane na stronie internetowej pod adresem: <https://zarz.umw.edu.pl/us> - dostęp dnia 30 czerwca 2022 r.).

- 2019/2020: została podjęta uchwała nr 1978 Senatu z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie zmian warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji kandydatów na studia wyższe, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, dla poszczególnych kierunków studiów w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu, w roku akademickim 2019/2020, podjęta na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*²⁵. W terminie do dnia 31 grudnia 2018 r. senaty uczelni zobowiązane były dostosować uchwały określające warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na rok akademicki 2019/2020, do wchodzącej w życie od 1 października 2018 r. ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz określenia i podania do wiadomości publicznej zasad przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego²⁶, na okres 4 lat, począwszy od roku akademickiego 2019/2020²⁷,
- 2020/2021: została podjęta uchwała nr 2126 Senatu z dnia 25 lutego 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia dla poszczególnych kierunków studiów na rok akademicki 2020/2021 m.in. w związku z art. 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej²⁸, w wyniku jej obowiązywania rozszerzono ofertę kształcenia w zakresie studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo,
- 2021/2022: zostały podjęte dwie uchwały: nr 2284 Senatu z dnia 31 marca 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia dla poszczególnych kierunków studiów na rok akademicki 2021/2022 oraz nr 2299 z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zmiany warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia dla poszczególnych kierunków studiów na rok akademicki 2021/2022. Obie uchwały podjęte były m.in. na podstawie art. 79 ust. 5aa i 5d ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2²⁹, pierwsza dotyczyła uznania wyniku egzaminu ZNO (na Ukrainie) i CT (na Białorusi), jako równorzędnych maturze na poziomie rozszerzonym, druga z uchwał dotyczyła natomiast przyjęcia na studia drugiego stopnia na podstawie zaświadczenia o ukończeniu studiów pierwszego stopnia oraz terminu przedłożenia dyplomu w uczelni przyjmującej na studia drugiego stopnia.

(akta kontroli: Tom I str. 138-144, 186)

Liczba osób przyjętych na pierwszy rok studiów na kierunku lekarskim i lekarsko- dentystycznym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022

²⁵ Dz. U. poz. 1669, ze zm. (dalej: ustawa Przepisy wprowadzające).

²⁶ W tym celu również 19 grudnia 2018 r. podjęto uchwałę nr 1979 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w sprawie zasad przyjmowania na studia w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu laureatów/finalistów/uczestników ogólnopolskich i międzynarodowych olimpiad przedmiotowych, obowiązujących na lata akademickie od 2019/2020 do 2026/2027 (ze zm.).

²⁷ Odnośnie do roku akademickiego 2019/2020 podjęto również uchwałę nr 1983 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji kandydatów na studia wyższe, w tym prowadzonej w drodze elektronicznej, dla poszczególnych kierunków studiów w Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu w roku akademickim 2019/2020, w której do załącznika uchwały nr 1885 Senatu UMW z dnia 23 maja 2018 r. dodano Wykaz dokumentów potwierdzających znajomość języka angielskiego w przypadku świadectw wydanych w krajach innych niż UE i EFTA.

²⁸ Dz. U. poz. 1490.

²⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 376.

nie przekroczyła limitów wynikających z wcześniej wymienionych rozporządzeń Ministra Zdrowia w tych sprawach.

(akta kontroli: Tom I str. 216)

Ze Statutu UMW³⁰ wynikało, że liczbę miejsc na każdym wydziale ustala Senat Uczelni, z uwzględnieniem przepisów ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. W kontrolowanym okresie, w podjętych uchwałach Senatu UMW (wymienionych wcześniej, dotyczących limitów przyjęć na I rok studiów w UMW) oprócz kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego limitowano też dostęp na pozostałe kierunki³¹. Corocznie była prowadzona w tej sprawie korespondencja pomiędzy Prorektorem ds. Dydaktyki UMW a dziekanami poszczególnych wydziałów. Powołując się np. na coroczny odpływ zrekrutowanych studentów czy potrzebę dostosowania profilu kierunku do innych uczelni wnioskowano o zwiększenie limitów studentów (analitika medyczna i farmacja) czy zmianę profilu kierunku (farmacja). Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu UMW oraz Prodziekan ds. kierunku farmacji i kierunku dietetyka UMW wyjaśnili, że ustalanie limitów na poszczególne kierunki studiów odbywa się po: konsultacjach z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych (Dolnośląska Izba Pielęgniarek i Położnych, Dolnośląska Izba Aptekarska, przedstawiciele podmiotów zatrudniających), analizie danych z rynku pracy prezentowanych w badaniu „Barometr zawodów”, ocenie możliwości organizacyjnych UMW (zasoby kadrowe i lokalowe) oraz analizie możliwości organizacji praktyk zawodowych i zajęć praktycznych w podmiotach leczniczych i jednostkach ochrony zdrowia.

(akta kontroli: Tom I str. 159-214, 265-266)

1.2. Opłaty rekrutacyjne na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwo oraz położnictwo na lata akademickie 2019/2020 – 2021/2022 określono zgodnie z § 38 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów³², w kwocie 85,0 zł. W tej sprawie wydano zarządzenia Rektora UMW³³. Również zarządzeniem Rektora UMW³⁴ wprowadzono zasady dotyczące jej wnoszenia i zwrotu (w przypadkach: nieuruchomienia kierunku studiów, niedopłaty, nadpłaty oraz wniesienia opłaty rekrutacyjnej po terminie określonym w harmonogramie rekrutacji). Informacje o wysokości opłaty rekrutacyjnej były publikowane na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (ww. zarządzenia), na stronie internetowej rekrutacji UMW, a także na profilu kandydata aplikującego na I rok studiów w internetowym systemie rekrutacyjnym IRK. Badanie po pięć wybranych losowo przypadków osób objętych rekrutacją w latach akademickich 2019/2020 – 2020/2021 wykazało, że opłaty były pobierane zgodnie z warunkami ustalonymi przez Uczelnię. Nie wystąpiły przypadki zwolnienia kandydatów na studia z opłaty rekrutacyjnej.

³⁰ Stanowiącego załącznik do uchwały nr 1774 Senatu UMW z dnia 31 maja 2017 r. (do 18 czerwca 2019 r.) i załącznik do uchwały nr 2037 Senatu UMW z dnia 19 czerwca 2019 r. (od tej daty).

³¹ Pozostałe kierunki: farmacja, analityka medyczna, fizjoterapia, pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, ratownictwo medyczne, zdrowie publiczne, dietetyka.

³² Dz. U. z 2021 r. poz. 661, ze zm. (dalej: rozporządzenie w sprawie studiów).

³³ Zarządzenia nr 60/XV R/2015 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie określenia wysokości i terminów wnoszenia opłat za świadczone usługi edukacyjne od roku akademickiego 2015/2016 związane z kształceniem studentów (obywateli polskich i cudzoziemców), uczestników studiów doktoranckich i słuchaczy studiów podyplomowych oraz wzorów umów o odpłatności za usługi edukacyjne doktorantów, porozumień do umów i wniosków oraz zarządzenie nr 3/XV R/2019 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie rekrutacji związanej z przyjęciem na studia wyższe (jednolite studia magisterskie, studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone w języku polskim i języku angielskim) na rok akademicki 2019/2020 oraz zarządzenie nr 23/XV R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na studia od roku akademickiego 2020/2021.

³⁴ Zarządzenie nr 7/XV R/2019 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 7 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wnoszenia i zwrotu opłaty za przeprowadzenie rekrutacji za I rok studiów.

W latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 studenci złożyli 40 wniosków o zwolnienie z opłaty za studia. W czterech przypadkach studenci otrzymali zgodę na częściowe zwolnienie z opłat za studia niestacjonarne. Z upoważnienia Rektora UMW właściwi prorektorzy UMW wydali w tej sprawie decyzje, w których w dwóch przypadkach częściowo zwolnili studentów z opłaty za usługi edukacyjne (w 50% i w 20% za jeden semestr), a w pozostałej części odmówili zwolnienia (odnośnie do drugiego wnioskowanego semestru), w dwóch pozostałych przypadkach zwolnili studentów z 20% opłaty za jeden (wnioskowany) semestr. Badanie wszystkich przypadków częściowego zwolnienia z opłat za usługi edukacyjne wykazało, że stosowano się do zasad wynikających z zarządzeń Rektora UMW³⁵.

(akta kontroli: Tom I str. 217-242, 267-276)

Zarządzenia Rektora UMW o numerach: 3/XV R/2019 z dnia 29 stycznia 2019 r. oraz 23/XV R/2020 z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie rekrutacji, w których opłatę ustalono w kwocie 85,0 zł dotyczyły także studiów prowadzonych w języku angielskim. Z kolei roczna opłata za usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach stacjonarnych prowadzonych w języku obcym była określona zarządzeniem nr 12/XV R/2019 Rektora UMW z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie określenia wysokości i terminów wnoszenia opłat za usługi edukacyjne świadczone od roku akademickiego 2019/2020 związane z kształceniem studentów oraz uczestników studiów podyplomowych (ze zm.)³⁶ i wynosiła ona 50 000,0 zł na kierunku lekarskim i 59 000,0 zł na kierunku lekarsko-dentystycznym. Nie prowadzono studiów w języku obcym na kierunkach pielęgniarstwo oraz położnictwo. Przychody za studia stacjonarne w języku angielskim wyniosły na kierunku:

- Lekarskim: w 2019 r. – 31 141 100,0 zł, w 2020 r. – 36 628 385,0 zł, a w 2021 r. – 34 826 683,0 zł,
- lekarsko-dentystycznym: w 2019 r. – 6 121 614,0 zł, w 2020 r. – 7 232 441,0 zł, a w 2021 r. – 6 832 930,0 zł.

Wpływy za studia za obydwa wyżej wymienione kierunki prowadzone w języku angielskim w porównaniu do przychodów ogółem Uczelni za ten sam okres wyniosły: 12% w 2019 r., 15% w 2020 r. i 12% w 2021 r.

(akta kontroli: Tom I str. 216-246)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie działalność UMW w obszarze funkcjonowania systemu rekrutacyjnego uczelni. Ocenę tę uzasadnia uwzględnianie możliwości dydaktycznych Uczelni i zapotrzebowania na absolwentów poszczególnych kierunków przy ustalaniu planowanych limitów przyjęć na studia oraz wprowadzone przez UMW zasady rekrutacji. Uczelnia także prawidłowo ustalała i pobierała opłaty za przeprowadzenie rekrutacji oraz przestrzegała warunków i trybu przy częściowym zwalnianiu z opłat za studia.

³⁵ Zarządzenie nr 12/XV R/2019 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie określenia wysokości i terminów wnoszenia opłat za usługi edukacyjne świadczone od roku akademickiego 2019/2020 związane z kształceniem studentów oraz uczestników studiów podyplomowych.

³⁶ Publikacja: https://zarz.umw.edu.pl/images/rektor/2019/012_t.ob.pdf (dostęp dnia 1 lipca 2022 r.).

2. Realizacja programów kształcenia w zakresie obowiązujących standardów i wymogów jakościowych

Opis stanu faktycznego

2.1. Realizacja przez UMW standardów kształcenia była w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 przedmiotem wizytacji Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej: PKA), która oceniła kierunki: położnictwo (wizytacja w dniach 22-23 stycznia 2021 r.), lekarsko–dentystyczny (wizytacja w dniach 3-4 marca 2021 r.) oraz fizjoterapia (wizytacja w dniach 9-10 maja 2022 r.). Z raportu PKA dotyczącego kierunku położnictwo wynikało, że zaproponowano ocenę pozytywną, w tym jako spełnione częściowo uznano m.in. drugie kryterium, tj. *Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się*. W związku z tym wydano dwa zalecenia dotyczące: [1] wskazania w planach studiów formy zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia w zakresie umiejętności w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów³⁷ na poziomie studiów pierwszego stopnia oraz [2] przypisanie efektów uczenia się w zakresie umiejętności do form zajęć umożliwiających ich osiągnięcie do niektórych przedmiotów na poziomie studiów pierwszego stopnia³⁸. W piśmie o numerze DZ-10-4/21 skierowanym do PKA w dniu 19 marca 2021 r. Rektor UMW poinformował m.in., że w planie studiów dla cyklu kształcenia 2021/2024 studiów I stopnia dla kierunku położnictwo dodano formę realizacji części przedmiotów³⁹ w postaci ćwiczeń, umożliwiając w ten sposób osiągnięcie efektów uczenia, a pozostałe przedmioty poddane zostały wnikliwej weryfikacji zespołu programowego dla kierunku położnictwo. Wizytacja dotycząca kierunku lekarsko-dentystycznego została zakończona przyznaniem oceny pozytywnej⁴⁰, a PKA nie wydała rekomendacji czy zaleceń odnoszących się do standardów kształcenia. Z raportu PKA dotyczącego kierunku fizjoterapia wynikała pozytywna propozycja oceny stopnia spełnienia wszystkich kryteriów oceny programowej (która została potem wydana w formie uchwały Prezydium PKA⁴¹), nie sformułowano w nim zaleceń. Wizytacja PKA dotycząca kierunku lekarsko-dentystycznego zakończyła się oceną pozytywną⁴², nie wskazano rekomendacji ani zaleceń dotyczących realizacji przez UMW standardów kształcenia.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, 278-280, Tom II str. 1-251, Tom III str. 250-251)

Szczegółowej kontroli w zakresie zgodności z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty,

³⁷ To jest: patologia, radiologia, socjologia, zdrowie publiczne, organizacja pracy położnej, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, język migowy, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia.

³⁸ To jest: patologia, radiologia, socjologia, zdrowie publiczne, organizacja pracy położnej, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, język migowy, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej.

³⁹ To jest: patologia, radiologia, socjologia, zdrowie publiczne, organizacja pracy położnej, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, język migowy, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna.

⁴⁰ Uchwała nr 310/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 22 kwietnia 2021 r. w sprawie oceny programowej kierunku położnictwo prowadzonego na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

⁴¹ Uchwała nr 593/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 lipca 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku fizjoterapia prowadzonego na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

⁴² Uchwała nr 485/2021 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie oceny programowej kierunku lekarsko dentystycznego prowadzonego na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim, publikacja: https://www.umw.edu.pl/sites/default/files/files/aktualnosci/2021/07/CCF_000160.pdf (dostęp dnia 25 sierpnia 2022 r.).

pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego⁴³ oraz rozporządzeniem w sprawie studiów poddano programy studiów dla roku akademickiego 2021/2022 dla kierunków: lekarski⁴⁴, lekarsko-dentystyczny⁴⁵, pielęgniarstwo (I i II stopnia), położnictwo, ratownictwo medyczne i fizjoterapia⁴⁶. Wskazane programy studiów spełniały kryteria ww. aktów wykonawczych, z wyjątkiem programu studiów na kierunku lekarskim, w którym liczby godzin oraz punktów ECTS były mniejsze niż to wynikało z rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia, w zakresie:

- B. *Naukowe podstawy medycyny* – 470 h (powinno być 525 h), 40 ECTS (powinno być 43 ECTS),
- D. *Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu* – 225 h (powinno być 240 h),
- G. *Prawne i organizacyjne aspekty medycyny* – 95 h (powinno być 100 h).

W tym samym programie nie wymagano egzaminu, tylko zaliczenie na ocenę w grupie H *Praktyczne nauczanie kliniczne*.

Rektor UMW w swoich wyjaśnieniach powołał się na dotychczasową praktykę, wedle której na niektórych przedmiotach realizowanych według programu studiów na kierunku lekarskim efekty kształcenia przypisano do większej niż jedna grupy zajęć, co znalazło odzwierciedlenie w sylabusach tych przedmiotów (w częściach poświęconych efektom uczenia się) i jednocześnie było przyczyną rozbieżności godzinowych (wynikających z przypisania godzin danego przedmiotu tylko do jednej grupy zajęć). Ponadto Rektor UMW wskazał, że w ramach specjalności realizowanych w grupie H *Praktyczne nauczanie kliniczne* na VI roku studiów przeprowadzane są egzaminy z następujących przedmiotów: psychiatria, ginekologia i położnictwo, medycyna rodzinna, choroby wewnętrzne, chirurgia, pediatria oraz medycyna ratunkowa, a znajdujący się w tej grupie przedmiot *specjalność wybrana przez studenta* (180 h) nie jest egzaminowany, gdyż w jego ramach studenci mają zajęcia w jednostkach specjalizujących się w jednym z egzaminowanych już na poprzednich latach przedmiotów. Poza tym przedmiot ten ma charakter wybitnie praktyczny, stąd efekty kształcenia są weryfikowane przez prowadzących zajęcia w postaci zaliczenia na ocenę.

W kontrolowanym okresie obowiązywały również wprowadzone uchwałami Senatu UMW wytyczne w zakresie opracowywania programów studiów⁴⁷, a od 28 kwietnia

⁴³ Dz. U. z 2021 r. poz. 755, ze zm. (dalej: rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia).

⁴⁴ Wprowadzonego uchwałą nr 2288 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 31 marca 2021 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku lekarskiego, Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2021/2022, ze zm. – publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/113-2021/4804-nr-2288-w-sprawie-ustalenia-programu-studiow-dla-kierunku-lekarskiego-wydzialu-lekarskiego-universytetu-medycznego-we-wroclawiu-dla-cyklu-ksztalcenia-rozpoczynajacego-sie-w-roku-akademickim-2021-2022> (dostęp: dnia 1 sierpnia 2022 r.).

⁴⁵ Wprowadzonego uchwałą nr 2266 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku lekarsko-dentystycznego, Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego Uniwersytetu Medycznego dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2021/2022, ze zm. – publikacja: <https://bip.umw.edu.pl/artykul/205/3336/programy-studiow-2021-2022> (dostęp: dnia 1 sierpnia 2022 r.).

⁴⁶ Wprowadzone uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie ustalenia programów studiów dla kierunków: pielęgniarstwo, położnictwo, fizjoterapia, ratownictwo medyczne, zdrowie publiczne i dietetyka, Wydziału Nauk o Zdrowiu, rozpoczynających cykl kształcenia w roku akademickim 2021/2022, ze zm. – publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/113-2021/4750-nr-2280-ustalenie-programow-studiow-dla-kierunkow-wnoz-cykl-ksztalcenia-od-2021-2022> (dostęp: dnia 1 sierpnia 2022 r.).

⁴⁷ Były to: [1] uchwała nr 1630 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie ustalenia wytycznych dla Rad Wydziałów dotyczących uchwalania planów studiów i programów kształcenia, ze zm., publikacja: https://zarz.umw.edu.pl/images/senat/2016/1630_t.ob.pdf (dostęp dnia 23 sierpnia 2022 r.), [2] uchwała nr 2123 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wytycznych w zakresie opracowywania programów studiów, studiów podyplomowych oraz programów kształcenia w szkołach doktorskich, publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/images/senat/2020/2123.pdf> (dostęp dnia

2021 r. załącznik nr 1 do uchwały nr 2303 Senatu UMW z tego dnia określał wzór programu studiów. Poddane badaniu szczegółowemu programy studiów dla siedmiu ww. kierunków były zgodne z ww. wytycznymi.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 45-236)

Na podstawie § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie studiów, a także wcześniej wymienionych, wprowadzonych mocą uchwał Senatu UMW wytycznych w zakresie opracowania programów studiów, dokonywano systematycznej oceny (przez zespoły/rady programowe) i doskonalenia programów studiów (poprzez modyfikację dotyczącą ich struktury, a także metod realizacji), czego konsekwencją były nowelizacje uchwał w sprawie ustalania programów studiów dla poszczególnych kierunków. Procedura ta nie była sformalizowana, a podjęte działania dokumentowano poprzez notatki i protokoły ze spotkań/posiedzeń zespołów/rad programowych. Rektor UMW wyjaśnił, że w wyniku podjętej decyzji o wdrażaniu na Uczelni zarządzania procesowego, pilotażowo, na Wydziale Nauk o Zdrowiu wprowadzono formularz oceny zgodności programu studiów ze standardem kształcenia, którego celem jest usprawnienie procesu przeprowadzania oceny i jej udokumentowania przez zespół/radę programową. Na październik 2022 r. zaplanowano przeprowadzenie przez Centrum Kultury Jakości Kształcenia UMW cyklu spotkań ewaluacyjnych w tej sprawie, podsumowanie dotychczasowych działań i sformułowanie wniosków służących wprowadzeniu dla wszystkich wydziałów Uczelni wytycznych zawierających m.in. wzory formularzy i terminarz działań związanych z procesem systematycznej oceny i doskonalenia programów studiów.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 67-219)

2.2. Organizację praktyk zawodowych studentów (z wyłączeniem sześciomiesięcznych praktyk organizowanych po obronie pracy magisterskiej dla studentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej i praktyk realizowanych przez uczestników studiów III stopnia) regulowały w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 zarządzenia Rektora UMW⁴⁸. W zakresie wymiaru praktyki dla poszczególnych kierunków studiów odwoływały się one do właściwych przepisów prawa oraz uchwał rad wydziałów UMW, odpowiedzialność za ich organizację powierzono poszczególnym wydziałom w ramach umów ze szpitalami na prowadzenie działalności dydaktycznej oraz porozumień z innymi podmiotami, a nadzór nad nimi opiekunom praktyk zawodowych (zobowiązany m.in. do sporządzenia sprawozdań z ich przebiegu). W ww. zarządzeniach ustalono, że praktyki realizowane są przez studentów w okresie wakacyjnym, studenci Wydziału Nauk o Zdrowiu realizują praktyki także w trakcie trwania roku akademickiego, co było zgodne z rozporządzeniem w sprawie standardów kształcenia. W celu odbycia praktyk studenci zobowiązani byli do odbioru m.in. programów praktyk. Za ich opracowanie (zgodnie ze wzorami stanowiącymi załączniki do ww. zarządzeń Rektora UMW) odpowiedzialni byli opiekunowie praktyk zawodowych (wynikało to z zakresów obowiązków opiekunów praktyk

---

23 sierpnia 2022 r.), [3] uchwała nr 2303 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia wytycznych w zakresie opracowywania programów studiów, studiów podyplomowych oraz programów kształcenia w szkołach doktorskich – publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/113-2021/4843-nr-2303-wytyczne-w-zakresie-opracowywania-programow-studiow> (dostęp: dnia 2 sierpnia 2022 r.).

⁴⁸ Były to: [1] zarządzenie nr 25/XV R/2017 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie organizacji praktyk zawodowych studentów (z wyłączeniem sześciomiesięcznych praktyk organizowanych po obronie pracy magisterskiej dla studentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej i praktyk realizowanych przez uczestników studiów III stopnia), ze zmianami oraz [2] zarządzenie nr 28/XV R/2017 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie organizacji praktyk zawodowych studentów (z wyłączeniem sześciomiesięcznych praktyk organizowanych po obronie pracy magisterskiej dla studentów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej i praktyk realizowanych przez uczestników studiów III stopnia), ze zmianami.

zawodowych⁴⁹). Określone w programach praktyk sporządzonych na podstawie zarządzenia nr 28/XV R/2020 Rektora UMW zakres, wymiar i terminy praktyk zawodowych na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwo (I i II stopnia), położnictwo (I i II stopnia), fizjoterapia i ratownictwo medyczne były zgodne z rozporządzeniem w sprawie standardów kształcenia.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom II str. 264-279)

Od 1 lutego 2022 r. zaczęła w UMW obowiązywać procedura dotycząca rozliczania, monitorowania⁵⁰ i oceny praktyk zawodowych na kierunku lekarskim. Według niej celem monitorowania była coroczna weryfikacja i analiza oraz ocena praktyk zawodowych, sporządzanie sprawozdań z realizacji praktyk oraz hospitacja praktyk zawodowych na kierunku lekarskim. Wprowadzono ankiety: oceny jednostki przez studenta oraz oceny praktykanta przez jednostkę, w której realizowane są praktyki zawodowe, które powinny być składane przez studentów do 15 października 2022 r. Według harmonogramu monitorowania praktyk zawodowych raz w roku powinna być przeprowadzana weryfikacja projektów porozumień i wrywkowa kontrola dokumentacji, na bieżąco weryfikowana jakość praktyk i ciągle prowadzona hospitacja praktyk w okresie wakacyjnym. Jak wyjaśnił Rektor UMW, hospitacje praktyk odbyły się w formie kilkukrotnej osobistej wizyty nauczyciela akademickiego Wydziału Lekarskiego w lipcu 2022 r., a raport z nich na dzień 22 sierpnia 2022 r. był przygotowywany, do dziekanatu Wydziału Lekarskiego wpływały ww. ankiety, których ocenę zaplanowano po 15 października 2022 r.

Odnosząc się do procedur dotyczących monitorowania przebiegu i oceny praktyk na pozostałych wydziałach (oprócz lekarskiego) Rektor UMW wyjaśnił, że zgodnie z zarządzeniem Rektora UMW nr 28/XV R/2020 z dnia 29 stycznia 2020 r. kwestie wymagające uwzględnienia specyfiki poszczególnych kierunków pozostawiono poszczególnym dziekanom, którzy wprowadzili odrębne zasady monitorowania praktyk, i tak:

- na Wydziale Lekarsko-Stomatologicznym dokumentacja praktyk zawodowych była kontrolowana na bieżąco przez pracownika dziekanatu oraz opiekuna praktyk, po zakończeniu semestru letniego ponownie przez pracownika dziekanatu podczas kompletowania dokumentacji zaliczeniowej semestru, a rozliczenie praktyki odbywało się na podstawie potwierdzonych przez podmiot leczniczy i opiekuna praktyk dokumentów. Po akredytacji przez PKA (w marcu 2021 r.) wprowadzono ankiety oceniające praktykę dla podmiotów leczniczych i dla studentów, a ich wyniki będą opracowane do zakończenia praktyk za rok akademicki 2021/2022. Nie wprowadzono obowiązku hospitacji praktyk zawodowych organizowanych przez Wydział Lekarsko-Stomatologiczny, ze względu – jak podał Rektor UMW – na konieczność podróżowania opiekuna praktyk lub powołanej w tym celu komisji po całym kraju (ponad 80% praktyk odbywało się w miejscu zamieszkania studentów), a nawet zagranicą (cudzoziemcy);
- na Wydziale Nauk o Zdrowiu z dniem 10 grudnia 2021 r. zarządzeniem Dziekana nr 29/WNoZ/2021 w sprawie ustalenia składów i zadań Zespołów Programowych (Rad Programowych) dla poszczególnych kierunków prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz wzorów dokumentacji, wprowadzono zadania Podzespołu ds. nadzoru nad praktykami

---

⁴⁹ Stanowiących załącznik nr 4 do zarządzenia nr 25/XV R/2017 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 28 marca 2017 r. (ze zm.) oraz załącznik nr 6 do zarządzenia nr 28/XV R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 stycznia 2020 r. (ze zm.).

⁵⁰ Zgodnie z załącznikiem nr 1 do zarządzenia nr 2/WL/2022 Dziekana Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 1 lutego 2022 r. w sprawie sposobu rozliczania, monitorowania i oceny praktyk zawodowych na kierunku lekarskim.

zawodowymi (do których należało m.in. przeprowadzanie hospitacji oraz sporządzenie raportu z przebiegu praktyk zawodowych dla każdego semestru). Na potrzeby hospitacji praktyk (które odbyły się w lipcu 2022 r.) opracowano „Formularz kontroli odbywania praktyki zawodowej” (do dnia zakończenia kontroli NIK nie upłynął termin sporządzenia raportu z przebiegu praktyk zawodowych).

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, 278-403, Tom II str. 264-279, Tom III str. 67-236)

2.3. Przygotowanie programu studiów dla kierunku pielęgniarstwo na rok 2021/2022 w UMW przebiegło i zostało udokumentowane zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Na podstawie zarządzenia nr 14/WNoZ/2020 z dnia 5 listopada 2020 r. Dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu w sprawie powołania Zespołów Programowych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, powołano Zespół Programowy dla kierunku pielęgniarstwo (według załącznika nr 3 do zarządzenia), który podzielono na podzespoły do spraw: [1] planów kształcenia i matryc pokrycia efektów uczenia się, [2] nadzoru nad sylabusami, [3] nadzoru nad praktykami zawodowymi, [4] kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi oraz [5] akcji ankietowych i określono ich szczegółowe zadania. Wszystkie podzespoły wywiązały się z przydzielonych im obowiązków, a stosownie do art. 28 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* przy ustalaniu programu studiów na rok akademicki 2021/2022 dla kierunku pielęgniarstwo zasięgnięto opinii samorządu studenckiego (była ona pozytywna).

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 323-392)

2.4. Na przykładzie zajęć praktycznych prowadzonych w kontrolowanym okresie w podmiotach leczniczych na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwie i położniczym stwierdzono, że odnośnie do kierunków pielęgniarstwo i położnictwo Uczelnia przestrzegała zasad wynikających z art. 63 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* dotyczących odrębnego prowadzenia zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Na kierunku lekarskim podział ten był przestrzegany tylko dla studentów z naboru na rok akademicki 2017/2018. Odnośnie do studentów z naborów w latach akademickich 2016/2017 (lekarski), 2017/2018 (lekarsko-dentystyczny), 2018/2019 (lekarski i lekarsko-dentystyczny) oraz 2019/2020 (lekarski i lekarsko-dentystyczny), oprócz osobnych grup studentów studiujących w każdej z ww. form tworzono tzw. „grupy mieszane” (do których należeli studenci studiujący stacjonarnie i niestacjonarnie), co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Zgodnie z art. 63 ust. 3 ww. ustawy liczba studentów studiujących w kontrolowanym okresie w UMW w trybie stacjonarnym nie była mniejsza od liczby studentów studiujących w trybie niestacjonarnym.

(akta kontroli: str. Tom I str. 241-245, 277, Tom. III str. 264-281)

2.5. Liczba studentów na niżej podanych kierunkach studiów oraz uczących ich nauczycieli akademickich w UMW przedstawiała się następująco:

- na kierunku lekarskim w trybie stacjonarnym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 1810, 1818 i 1797 osób, a w trybie niestacjonarnym odpowiednio: 510, 518 i 592 osoby, w tym samym okresie liczba nauczycieli wynosiła odpowiednio: 802, 797 i 781 osób;
- na kierunku lekarsko-dentystycznym w trybie stacjonarnym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 305, 287 i 274 osoby, a w trybie niestacjonarnym odpowiednio: 133, 129 oraz 121 osób, w tym samym okresie liczba nauczycieli wynosiła odpowiednio: 354, 342 i 360 osób;
- na kierunku pielęgniarstwo I stopnia w trybie stacjonarnym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 321, 337 i 337 osób, a liczba nauczycieli w tym okresie wyniosła: 119, 116 i 118 osób;

- na kierunku pielęgniarstwo I stopnia w trybie niestacjonarnym w latach akademickich: 2020/2021 (od tego roku uruchomiono ten kierunek i tryb studiów) oraz 2021/2022 studiowało odpowiednio: 20 i 40 osób, przy czym liczba nauczycieli wyniosła 47 i 64 osoby;
- na kierunku pielęgniarstwo II stopnia w trybie stacjonarnym w latach akademickich: 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 111, 112 i 111 osób, a liczba nauczycieli wynosiła w tym okresie 74, 53 i 41 osób;
- na kierunku pielęgniarstwo II stopnia w trybie niestacjonarnym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 74, 39 i 20 osób, a liczba nauczycieli w tym samym okresie wyniosła odpowiednio: 61, 35 i 20 osób;
- na kierunku położnictwo I stopnia w trybie stacjonarnym w latach akademickich: 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 174, 183 i 172 osoby, a liczba nauczycieli w tym samym okresie wyniosła odpowiednio: 80, 92 i 88 osób;
- na kierunku położnictwo II stopnia w trybie stacjonarnym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 97, 89 i 92 osoby, przy liczbie nauczycieli w tym samym okresie wynoszącej odpowiednio: 49, 39 i 36 osób;
- na kierunku ratownictwo medyczne (studia I stopnia, stacjonarne) w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 studiowało odpowiednio: 91, 118 i 129 osób, przy liczbie nauczycieli wynoszącej w tym samym okresie odpowiednio: 73, 73 oraz 79 osób;
- na kierunku fizjoterapia jednolitych studiach magisterskich w trybie stacjonarnym w latach akademickich 2019/2020 – 2020/2021 studiowało odpowiednio: 198, 246 i 296 osób, a liczba nauczycieli w tym samym okresie wyniosła odpowiednio: 50, 75 i 73 osoby;
- na kierunku fizjoterapia studia II stopnia stacjonarne w latach akademickich 2019/2020-2020/2021 (kierunek wygaszany w roku akademickim 2021/2022) studiowało odpowiednio: 147 i 182 osoby, a liczba nauczycieli wynosiła odpowiednio: 77 i 42 osoby.

Z analizy wyżej przedstawionych danych wynikało, że na niektórych kierunkach zmieniała się w kontrolowanym okresie relacja pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia a liczbą studentów. I tak, np. na kierunku lekarskim w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 z roku na rok zwiększała się liczba studentów ogółem o 0,6% i o 2,3%, przy zmniejszającej się liczbie nauczycieli odpowiednio o 0,6% i 2,0%. Na kierunku pielęgniarstwo II stopnia w trybie stacjonarnym przy właściwie tej samej liczbie studentów w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 z roku na rok zmniejszała się liczba nauczycieli odpowiednio o 28,4% i o 22,6%. Ponadto na kierunku położnictwo II stopnia w trybie stacjonarnym w latach akademickich 2019/2020 – 2021/2022 z roku na rok pierwotnie zmniejszyła się liczba studentów o 8,2% i potem nieznacznie wzrosła o 3,4%, przy czym liczba nauczycieli zmniejszyła się odpowiednio o 20,4% i 7,7%. Relatywna liczba nauczycieli akademickich w stosunku do liczby studentów zmniejszyła się również na kierunku fizjoterapia studiach jednolitych magisterskich stacjonarnych pomiędzy rokiem akademickim 2020/2021 a 2021/2022, gdzie liczba studentów zwiększyła się o 20,3%, a liczba nauczycieli zmniejszyła się o 2,7%.

Rektor UMW wyjaśnił, że zmiana liczby zatrudnionych nauczycieli akademickich wynikała z naturalnego procesu fluktuacji kadr oraz prowadzonej na Uczelni w kontrolowanym okresie polityki kadrowej. Wskazał również, że bardziej istotna od liczby nauczycieli akademickich jest liczba etatów w poszczególnych grupach. Prowadzona w kontrolowanym okresie polityka kadrowa Uczelni polegała na zminimalizowaniu negatywnego wpływu tzw. liczby N0 na wyniki ewaluacji, czyli

liczby niepublikujących pracowników zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych i ich przejście na stanowiska dydaktyczne (pensum o 120 godzin wyższe), stąd mniejsze zapotrzebowanie na obsadzenie etatów po pracownikach przechodzących na emeryturę lub zwalnających się z innych przyczyn. Zdaniem Rektora UMW zmniejszenie liczby zatrudnionych nauczycieli akademickich nie miało więc wpływu na jakość kształcenia.

(akta kontroli: Tom I str. 277, Tom III str. 67-77)

2.6. Z prowadzonych przez Uczelnię rejestrów wynikało, że w kontrolowanym okresie nie wpłynęła żadna skarga czy wniosek od studenta dotyczący realizacji programu kształcenia. Dnia 25 września 2020 r. wpłynął na skrzynkę elektroniczną Jakości Kształcenia UMW anonimowy e-mail dotyczący m.in. braku informacji o prowadzeniu zajęć on-line na VI roku kierunku lekarskiego oraz braku sylabusów na stronie dziekanatu UMW, który według wyjaśnień złożonych Rektorowi UMW przez Dziekana Wydziału Lekarskiego (e-mailowo, tego samego dnia) był bezprzedmiotowy (nadawca e-maila podał nieprawdziwe informacje).

(akta kontroli: Tom III str. 301-321)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Część zajęć praktycznych w podmiotach leczniczych odbywała się w kontrolowanym okresie bez udziału studentów UMW zależnie od formy studiów, dotyczyło to:

- na kierunku lekarskim: czterech grup z naboru 2019/2020, 46 grup z naboru 2018/2019 i czterech grup z naboru 2016/2017 oraz

- na kierunku lekarsko-dentystycznym: jednej grupy z naboru 2019/2020, trzech grup z naboru 2018/2019 oraz sześciu grup z naboru 2017/2018,

przez co został naruszony art. 63 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, który zobowiązuje do prowadzenia zajęć na studiach stacjonarnych odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych.

Powołując się na dane przedstawione przez dziekanów wydziałów: Lekarskiego oraz Lekarsko-Stomatologicznego, Rektor UMW wyjaśnił, że przyczynami pojawienia się w poszczególnych latach grup studentów bez uwzględnienia udziału na tryb stacjonarny i niestacjonarny były kwestie związane z tokiem studiów poszczególnych studentów (zmiana formy studiów w ich trakcie, powrót studenta z programu ERASMUS+, urlopy studentów czy indywidualny rozkład zajęć), a także podział grup ćwiczeniowych z zachowaniem minimalnych ich wielkości wynikających z uchwał Senatu obowiązujących w kolejnych latach akademickich. Wyjątkiem – według Rektora UMW – jest sytuacja czwartego roku na kierunku lekarskim (nabór 2018/2019 – 46 grup „mieszanych”), gdzie utworzenie grup złożonych ze studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynikało z rekomendacji członków PKA, przekazanych podczas wizytacji w 2018 r.

NIK wskazuje, że rekomendacje PKA dotyczyły okresu sprzed obowiązywania ww. przepisu, a usprawiedliwieniem braku zastosowania się do normy ustawowej nie mogą być przywołane w wyjaśnieniach indywidualne okoliczności związane z tokiem studiów poszczególnych studentów.

(akta kontroli: Tom III str. 264-281, 459-463)

OCENA CZĄSTKOWA

Uczelnia przestrzegała obowiązujących standardów przy tworzeniu programów studiów na kierunkach medycznych oraz dokonywała ich systematycznej oceny i doskonalenia. Rzetelnie weryfikowano efekty uczenia się w przypadku praktyk studenckich, natomiast część wprowadzonych w celu monitorowania ich przebiegu procedur była na początkowym etapie wdrażania. Niemniej nie ustrzeżono się nieprawidłowości dotyczącej naruszenia art. 63 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, polegającego na prowadzeniu wspólnych zajęć praktycznych

w podmiotach leczniczych dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych (kierunków lekarskiego i lekarsko-dentystycznego).

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia

3.1. W celu doskonalenia jakości kształcenia w UMW wprowadzono Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia (dalej: USZJK)⁵¹, obejmujący pracowników, studentów i uczestników studiów podyplomowych oraz doktoranckich Uczelni. W celu poprawnego funkcjonowania USZJK stworzono strukturę podmiotową, w skład której weszły m.in.: Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia oraz jednostka administracyjna – w dniu przyjęcia przez Senat USZJK było to Biuro ds. Jakości Kształcenia (jednostka wewnętrzna Działu Organizacji Dydaktyki), natomiast od dnia 1 stycznia 2022 r. Centrum Kultury Jakości Kształcenia⁵². Nadzór nad USZJK powierzono Prorektorowi ds. Dydaktyki. Do zadań Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia UMW⁵³ należała m.in. ustawiczna analiza jakości procesu kształcenia poprzez różnego rodzaju analizy, w tym: wyników ankiet dotyczących jakości kształcenia, wyników akredytacji i zaleceń komisji akredytacyjnych, a także przeprowadzanie hospitacji na podstawie odwołań. Na każdym z Wydziałów UMW (w drodze zarządzeń dziekanów) powołano Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, do których zadań należało m.in.:

- hospitacja zajęć dydaktycznych,
- koordynowanie procesu ankietyzacji jakości kształcenia,
- wprowadzanie zaleceń pokontrolnych wynikających z zaleceń audytorów wewnętrznych i zewnętrznych oraz komisji akredytacyjnych.

Oceny jakości kształcenia w kontrolowanym okresie dokonywały ww. zespoły poprzez hospitacje prowadzenia zajęć. Dodatkowo przeprowadzano ankiety Studenckiej Oceny Nauczyciela Akademickiego (dalej: SONA).

W Uczelni obowiązywała procedura wewnętrzna dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych, powoływania zespołów hospitujących oraz ustalania ramowego harmonogramu hospitacji⁵⁴, w oparciu o którą przeprowadzono na kierunkach medycznych w UMW:

- 17 hospitacji w roku akademickim 2019/2020,
- 304 hospitacje w roku akademickim 2020/2021 (w tym 34 były to hospitacje zajęć dydaktycznych, a pozostałe to hospitacje epidemiczne),
- 48 hospitacji w roku akademickim 2021/2022.

⁵¹ Na podstawie uchwały nr 1487 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 18 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/70-2015-6768/2640-nr-1487-wprowadzenie-uczelnianego-systemu-zarzadzania-jakosci-ksztalcenia> (dostęp dnia 5 września 2022 r.).

⁵² Powołane zarządzenie nr 299/XVI R/2021 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie utworzenia Biura Rekrutacji i Badania Losów Absolwentów oraz Centrum Kultury Jakości Kształcenia, zmian w strukturze wewnętrznej Działu Spraw Studenckich i Działu Organizacji Dydaktyki oraz zmian w „Regulaminie organizacyjnym Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu”, publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/images/rektor/2021/299.pdf> (dostęp dnia 5 września 2022 r.).

⁵³ Powołanego zarządzeniem nr 7/XV R/2013 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, ze zm., publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/zr/60-2013-56766/2138-nr-7xv-r2013-powosanie-uczelnianego-zesposu-ds-jakosci-ksztalcenia> (dostęp dnia 5 września 2022 r.).

⁵⁴ Zarządzenie nr 25/XV R/2016 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych, powoływania zespołów hospitujących oraz ustalania ramowego harmonogramu hospitacji w Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, ze zm., publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/zr/75-2016-94151/2943-nr-25xv-r2016-procedura-hospitacji-zaj-dydaktycznych-zespoju-hospitujace-harmonogram-hospitacji> (dostęp dnia 5 września 2022 r.).

Z poddanych badaniu szczegółowemu 16 protokołów z hospitacji (z jednym wyjątkiem⁵⁵) nie wynikały zalecenia, nie wniesiono również uwag do hospitowanych zajęć.

(akta kontroli: str. Tom I str. 241-245, Tom. III str. 393-450)

Do oceny jakości kształcenia w UMW wykorzystywano ankiety SONA. Ocena kadry dydaktycznej była prowadzona pierwotnie w formie papierowej (semestr zimowy roku akademickiego 2019/2020), potem w formie elektronicznej (od semestru letniego roku akademickiego 2019/2020)⁵⁶. Średni udział liczby ankiet oddanych w odniesieniu do liczby osób uprawnionych wyniósł 47% w roku akademickim 2019/2020 i 22% w roku akademickim 2020/2021. Średnie wyniki ocen wyniosły zaś (w pięciostopniowej skali ocen) 4,76 za rok akademicki 2019/2020 i 4,85 za rok akademicki 2020/2021. Wyniki ankiet były wykorzystywane w dwojaki sposób, na podstawie wyżej wskazanych zarządzeń dotyczących procedury przeprowadzania SONA w przypadku wynikającej z ankiet oceny negatywnej bezpośredni przełożony zobowiązany był do przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej i podjęcia działań motywujących zmierzających do poprawy jakości pracy dydaktycznej, z czego powinien sporządzić notatkę i przekazać ją dziekanowi właściwego wydziału (a zajęcia prowadzone przez negatywnie ocenianego pracownika powinny być uwzględnione w harmonogramie hospitacji), brano je również pod uwagę podczas oceny okresowej nauczycieli akademickich.

Z dniem 10 grudnia 2021 r., na Wydziale Nauk o Zdrowiu⁵⁷ pilotażowo wprowadzono na kierunkach: fizjoterapia, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne oraz zdrowie publiczne m.in. badanie ankietowe oceny przez studentów jakości kształcenia studiów I i II stopnia. Jak podała p.o. Kierownika Centrum Kultury Jakości Kształcenia UMW pierwsze badanie na podstawie tych ankiet jest dopiero planowane.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 1-34, 393-457)

Według wyjaśnień złożonych przez dziekanów wydziałów: Lekarskiego, Lekarsko-Stomatologicznego oraz Nauk o Zdrowiu UMW, weryfikacja efektów kształcenia na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwie i położniczym odbywała się na podstawie rozdziału VI (*Ocena postępów w nauce*) i rozdziału VII (*Zaliczenia i egzaminy*) Regulaminów Studiów UMW na poszczególne lata akademickie⁵⁸. Oprócz weryfikacji wewnętrznej prowadzonej elektronicznie na podstawie uzyskanych przez studentów ocen z poszczególnych przedmiotów, wyników egzaminów teoretycznych i praktycznych (na niektórych kierunkach w formie

⁵⁵ Brak podpisu nauczyciela prowadzącego zajęcia, zalecono uzupełnienie.

⁵⁶ Na podstawie zarządzenia nr 117/XV R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie procedury przeprowadzania Studenckiej Oceny Nauczyciela Akademickiego (SONA) w Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu w formie elektronicznej w roku akademickim 2019/2020, publikacja: https://zarz.umw.edu.pl/images/rektor/2020/117_XV_R_2020.pdf (dostęp dnia 5 września 2022 r.) oraz zarządzenia nr 12/XVI R/2021 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 22 stycznia 2021 r. w sprawie procedury przeprowadzania Studenckiej Oceny Nauczyciela Akademickiego (SONA) w formie elektronicznej w Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu od roku akademickiego 2020/2021, publikacja <https://zarz.umw.edu.pl/zr/112-2021/4679-nr-12-xvi-r-2021-procedura-przeprowadzania-sona-w-formie-elektronicznej> (dostęp dnia 5 września 2022 r.).

⁵⁷ Zarządzeniem nr 29/WNoZ/2021 z dnia 10 grudnia 2021 r. Dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w sprawie ustalenia składów i zadań Zespołów Programowych (Rad Programowych) dla poszczególnych kierunków prowadzonych na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu oraz wzorów dokumentacji.

⁵⁸ Wprowadzonych: [1] uchwałą nr 1017 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, obowiązującego od roku akademickiego 2019/2020, ze zm., [2] uchwałą nr 2152 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, obowiązującego od roku akademickiego 2020/2021 oraz [3] uchwałą nr 2302 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, obowiązującego od roku akademickiego 2021/2022, publikacja: <https://www.umw.edu.pl/dss-akty-prawne-tok-studi%C3%B3w-regulamin> (dostęp dnia 8 sierpnia 2022 r.).

ustrukturyzowanego egzaminu OSCE⁵⁹) oraz zaliczeń brana była również pod uwagę zdawalność egzaminów zewnętrznych np. LEK⁶⁰ oraz LDEK⁶¹.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom II str. 280-283)

Według zasad wynikających z USZJK, Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia zobowiązane były do przedkładania do 31 października każdego roku Przewodniczącemu Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz właściwemu dziekanowi raportu dotyczącego funkcjonowania systemu jakości kształcenia za ubiegły rok akademicki, a Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia do analiz zebranych raportów, a następnie do 30 listopada każdego roku sporządzenia (i przedłożenia Prorektorowi ds. Dydaktyki UMW) rocznego raportu uczelnianego. Badanie za rok akademicki 2020/2021 r. wykazało, że w dniu 15 marca 2021 r. odbyło się posiedzenie Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, którego przedmiotem było wprowadzenie hospitacji epidemicznych, jako niezapowiedzianych kontroli zajęć stacjonarnych na Uczelni oraz sposób i procedura prowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych w trybie zdalnym (omawiane zmiany wprowadzono w życie). Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia sporządził też roczne sprawozdanie (za okres od października 2020 r. do października 2021 r.), z którego wynikało, że w roku akademickim 2020/2021 wypracowano m.in. aktualizację procedury przeprowadzania elektronicznej ankiety SONA, wdrożono hospitacje epidemiczne (opracowano wzór dokumentującego je protokołu), omówiono niezbędne zmiany do umożliwienia przeprowadzania hospitacji zajęć prowadzonych w formie zdalnej, a także pozycję UMW w Rankingu Perspektyw 2021, nie zawierało ono uwag czy wniosków dotyczących poprawy jakości kształcenia.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 399-452)

Do dnia 25 listopada 2020 r. obowiązywało zarządzenie nr 11/XV R/2015 Rektora UMW z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie *monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu*⁶². Procedurą objęci byli studenci wszystkich kierunków studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Badanie absolwentów każdego roku zaplanowano na trzy etapy: po upływie roku, trzech oraz pięciu lat od ukończenia studiów. Udział w badaniu był dobrowolny i wymagał wyrażenia przez studenta zgody (oświadczenie, zawierające m.in. adres e-mailowy składano we właściwym dziekanacie). Według wyjaśnień złożonych przez p.o. Kierownika Centrum Kultury Jakości Kształcenia UMW z uwagi na dobrowolność przeprowadzonych badań, mimo pierwotnie deklarowanego uczestnictwa, zwrot ankiet był znikomy i nie pozwalał na uogólnione wnioski, co w konsekwencji uniemożliwiało konstruktywne wykorzystanie ich w procesie doskonalenia kształcenia na poszczególnych kierunkach. W 2022 r. w UMW powołano nową jednostkę organizacyjną, tj. Centrum Kultury Jakości Kształcenia, której zadaniem jest – jak podała p.o. Kierownik tej komórki – po przeanalizowaniu dotychczasowych działań – przygotowanie zarządzenia Rektora UMW regulującego kompleksowo prowadzenie badań jakości kształcenia, przy współpracy z Biurem Rekrutacji i Badania Losów Absolwentów, przy wykorzystaniu platformy e-ABK (pozwalającej na zamieszczenie ofert pracy dla studentów/absolwentów, a także ankietowanie tych grup pod kątem jakości kształcenia czy też dalszych losów absolwentów).

⁵⁹ OSCE odbywał się stacjonarnie w Centrum Symulacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

⁶⁰ Lekarski Egzamin Końcowy – egzamin państwowy konieczny do uzyskania pełnego prawa wykonywania zawodu lekarza w Polsce.

⁶¹ Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Końcowy – egzamin medyczny, do którego przystępują lekarze dentyści, konieczny do uzyskania pełnego prawa wykonywania zawodu lekarza dentysty.

⁶² W związku z wejściem w życie zarządzenia nr 254/XVI R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 25 listopada 2020 r. *uchylające zarządzenie w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu*.

Z chwilą wejścia w życie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* i zniesienia obowiązku monitorowania losów absolwentów za pomocą danych wprowadzanych do systemu POL-on dostarczano informacji o sytuacji absolwentów UMW, które razem z danymi z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych były wykorzystywane przez ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Według p.o. Kierownika Centrum Kultury Jakości Kształcenia UMW dziekani analizując sytuację na rynku pracy korzystali z ogólnodostępnych baz ELA.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom II str. 1-34)

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów, było jednym ze szczegółowych kryteriów oceny jakości kształcenia przez PKA (kryterium nr 10). Spośród trzech wydanych w kontrolowanym okresie przez PKA raportów zespołu oceniającego w jednym, dotyczącym kierunku lekarsko-dentystycznego uznano to kryterium za spełnione częściowo i sformułowano dwa zalecenia, dotyczące wprowadzenia formalnych procedur: [1] dokonywania zmian w programie studiów oraz [2] regulujących dobór miejsc praktyk oraz kontroli ich przebiegu. W odpowiedzi na zalecenia Dziekan Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego pismem nr DS/287/21 z dnia 29 kwietnia 2021 r. poinformował Sekretarz PKA, że: [ad. 1] 28 kwietnia 2021 r. została przyjęta uchwała Senatu UMW w zakresie opracowywania programów studiów, studiów podyplomowych oraz programów kształcenia w szkołach doktorskich i zapewnił, że kształcenie na kierunku lekarsko-dentystycznym realizowane jest zgodnie z ustawowymi standardami w tym zakresie oraz [ad. 2] w celach strategicznych i operacyjnych UMW na lata 2021-2028 przyjęto utworzenie Biura Karier oraz wzmocnienie współpracy z interesariuszami, a na poziomie Wydziału podjęto decyzję o wprowadzeniu kryteriów doboru praktyk (określono wymagania dotyczące placówki) oraz ankiet elektronicznych do kontroli miejsc praktyk (dla placówek, w których się one odbywają oraz dla studentów odbywających praktyki).

(akta kontroli: Tom I str. 240-245, 278-279, Tom III str. 1- 218, str. 264-281)

3.2. W raportach zespołu oceniającego PKA sporządzonych po wizytacjach na kierunkach fizjoterapii, lekarsko-dentystycznego i położnictwa UMW odnośnie do spełnienia czwartego szczegółowego kryterium oceny programowej i standardów jakości kształcenia, tj. *Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry*, uznano je za spełnione. Niemniej, w raporcie dotyczącym fizjoterapii stwierdzono, że w kilku analizowanych przypadkach obciążenie godzinowe wykładowców realizujących kształcenie na ocenianym kierunku jest nieproporcjonalnie wysokie, przekraczające wyraźnie pensum dydaktyczne nauczyciela. Rekomendowano więc podjęcie skutecznych działań przez władze Wydziału Nauk o Zdrowiu w celu usunięcia tej nieprawidłowości. Odnosząc się do wskazań zespołu oceniającego PKA Rektor UMW poinformował, w piśmie nr DZ-D-0910-8/22 z dnia 20 czerwca 2022 r., Sekretarza PKA, m.in., że w Wydziale Nauk o Zdrowiu sprawowana jest kontrola nad równomiernym rozłożeniem godzin dydaktycznych i obciążeniem nauczycieli akademickich, podczas spotkań z kierownikami jednostek organizacyjnych tego wydziału zwracana jest na to szczególna uwaga, skierowano do nich również pisma celem odniesienia się do uwag PKA, gdzie wskazano także potrzebę wdrożenia zmian.

W kontrolowanym okresie ani studenci, ani pracownicy UMW nie złożyli skarg ani wniosków dotyczących problemów kadrowych odnośnie nauczycieli akademickich.

(akta kontroli: Tom II str. 1-218, Tom III str. 282-322)

Analiza liczby godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich na kierunkach lekarskim i pielęgniarstwie (I i II stopnia) dla wszystkich lat akademickich

kontrolowanego okresu⁶³ wykazała, że Uczelnia spełniła wymogi wynikające z art. 73 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, zgodnie z którymi w ramach studiów o profilu praktycznym (kierunek pielęgniarstwo I i II stopnia) co najmniej 50% zajęć było prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy, natomiast w ramach programu studiów o profilu ogólnoakademickim (kierunek lekarski) co najmniej 75% godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom II str. 261-263)

Na podstawie art. 128 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* w UMW wprowadzono regulacje wewnętrzne dotyczące ocen okresowych nauczycieli akademickich (z wyjątkiem Rektora UMW). Poświęcono im jeden rozdział w Statucie UMW⁶⁴ oraz podjęto uchwałę Senatu w sprawie kryteriów oraz trybu dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich⁶⁵. Następnie Rektor UMW wydał zarządzenia w sprawie: kryteriów oceny okresowej⁶⁶, powołania wydziałowych komisji ds. oceny kadry badawczo-dydaktycznej oraz komisji odwoławczej dokonujących oceny w 2020 r.⁶⁷. Ze względu na pandemię COVID-19 Rektor UMW wydał kolejno zarządzenia w sprawie zawieszenia⁶⁸ i wznowienia procesu przeprowadzania ocen nauczycieli akademickich⁶⁹. Według tych regulacji oceny okresowe powinny być dokonywane nie rzadziej niż raz na cztery lata, a od 1 stycznia 2021 r. nie rzadziej niż raz na dwa lata⁷⁰, przeprowadzało się ją za pomocą platformy informatycznej E-talent, a składała się z trzech elementów: ankiety oceny wypełnianej przez nauczyciela akademickiego, oceny bezpośredniego przełożonego oraz oceny komisji. Przy ocenianiu wypełniania obowiązków dydaktycznych wykorzystywano oceny przedstawione przez studentów, uczestników studiów doktoranckich lub szkoły doktorskiej (na podstawie ankiety uwzględniającej realizację procesu dydaktycznego przez prowadzącego zajęcia).

Badanie szczegółowe dotyczące zgodności z obowiązującymi w UMW procedurami przeprowadzone na próbie obejmującej 20 ocen nauczycieli akademickich dokonanych w objętym kontrolą okresie nie wykazało nieprawidłowości.

(akta kontroli: Tom I str. 278-280, 410-530, Tom II str. 219-260)

---

⁶³ Przy czym kierunek pielęgniarstwo I stopnia w trybie niestacjonarnym został uruchomiony od roku akademickiego 2020/2021.

⁶⁴ Wprowadzonego: uchwałą nr 1774 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego statutu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, ze zmianami oraz uchwałą nr 2037 Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia statutu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, ze zmianami.

⁶⁵ Uchwała nr 1758 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie kryteriów oraz trybu dokonywania okresowej oceny nauczycieli akademickich, ze zmianami.

⁶⁶ Zarządzenie nr 160/XV/R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 2 września 2020 r. w sprawie kryteriów oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz trybu i podmiotu dokonującego oceny okresowej w roku 2020 w Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

⁶⁷ Zarządzenie nr 163/XV/R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 7 września 2020 r. w sprawie powołania wydziałowych komisji ds. oceny kadry badawczo-dydaktycznej oraz komisji odwoławczej dokonujących oceny w 2020 r.

⁶⁸ Zarządzenie nr 224/XV/R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 19 października 2020 r. w sprawie zawieszenia procesu przeprowadzania ocen nauczycieli akademickich w roku 2020.

⁶⁹ Zarządzenie nr 228/XV/R/2021 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wznowienia procesu przeprowadzania ocen nauczycieli akademickich.

⁷⁰ Na podstawie uchwały nr 2219 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 28 października 2020 r. w sprawie wprowadzenia zmian w statucie Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

3.3. Na przestrzeni lat akademickich 2019/2020 – 2021/2022 Uczelnia dysponowała następującą infrastrukturą dydaktyczną:

- 31 salami wykładowymi (o pojemności od 50 do 222 miejsc) o łącznej pojemności 3 864 miejsc,
- czterema salami wykładowo-seminaryjnymi (o pojemności od 42 do 70 miejsc) o łącznej pojemności 221 miejsc,
- 104 salami seminaryjnymi (o pojemności od 24 do 100 miejsc) o łącznej pojemności 3 764 miejsc,
- trzema salami seminaryjno-ćwiczeniowymi (o pojemności od 38 do 42 miejsc) o łącznej pojemności 120 miejsc oraz
- salami ćwiczeniowymi (o pojemności od pięciu do 80 miejsc) o łącznej pojemności 4 038 miejsc, studenci na zajęciach w formie ćwiczeń klinicznych oraz zajęć przy pacjencie korzystali również z bazy lokalowej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu oraz innych podmiotów leczniczych, z którymi UMW zawarł umowy w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego.

UMW posiadał bibliotekę od 2015 r. funkcjonującą w obiekcie, który nie posiadał barier funkcjonalnych i architektonicznych i zapewniał optymalne warunki korzystania z zasobów i usług⁷¹. W kontrolowanym okresie sukcesywnie zwiększał się zasób biblioteczny UMW, m.in. dotyczący książek elektronicznych: z 54 741 na dzień 31 grudnia 2019 r. do 2 111 910 na dzień 15 czerwca 2022 r. (w tym samym okresie liczba książek zwiększyła się odpowiednio z 181 014 do 182 730 woluminów), czasopism elektronicznych odpowiednio z 13 824 do 211 910, a liczba obiektów cyfrowych udostępnianych w bibliotece cyfrowej on-line odpowiednio z 2 554 do 6 105. Księgozbiór, dostęp do zasobów bibliotecznych m.in. przez studentów i doktorantów, lokalizacja biblioteki UMW, liczba, wielkość i układ pomieszczeń oraz ich wyposażenie zostały pozytywnie ocenione przez PKA po przeprowadzonych wizytacjach.

Uczelnia dysponowała 246 miejscami w Bibliotece Głównej, w tym 45 miejscami z komputerami oraz 42 miejscami w Filii nr 1 na Wydziale Farmacji i tam siedmioma stanowiskami komputerowymi.

Od 11 maja 2018 r. w UMW rozpoczęło swoją działalność Centrum Symulacji Medycznych (dalej: CSM). Zgodnie z projektem „Rozwój dydaktyki w Centrum Symulacji Medycznej we Wrocławiu”⁷² umożliwiała ono przeprowadzenie minimum 5% zajęć praktycznych z wykorzystaniem technik symulacyjnych w skali całych studiów na kierunkach: lekarskim, lekarsko-dentystycznym, pielęgniarstwie i położniczym.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom II str. 420, 465-469, Tom III str. 45-46, 252-254)

Przeprowadzone w dniu 29 sierpnia 2022 r. oględziny wykazały, że CSM dysponowało m.in. następującymi pomieszczeniami: salą wykładową (na 75 osób), pracownią obrazowania i rzeczywistości wirtualnej, pracownią umiejętności chirurgicznych, pracownią umiejętności chirurgicznych, salą intensywnej terapii, sterownią, symulatorem ambulansu, salą szpitalnego oddziału ratunkowego, salą umiejętności technicznych, salą zabiegów resuscytacyjnych, pracownią umiejętności położniczych, salą intensywnej terapii dziecięcej, salą porodową oraz salą debriefingu. Wyżej wymienione pracownie/sale przeznaczone do odbywania zajęć praktycznych (o wysokim, pośrednim i niskim stopniu wierności) były wyposażone w sprzęt i narzędzia medyczne, ekrany multimedialne, różnego rodzaju symulatory oraz sprzęt audio-video.

⁷¹ Raport zespołu oceniającego PKA, kierunek położnictwo (2021 r.), str. 29.

⁷² <https://www.umw.edu.pl/projekty-europejskie-csm>, (dostęp dnia 10 sierpnia 2022 r.).

Z kontroli przeprowadzonych w latach 2019-2022 przez PKA dotyczących kierunków: fizjoterapia, lekarsko-dentystyczny oraz położnictwo wynikało, że Uczelnia dysponuje infrastrukturą dydaktyczną adekwatną po potrzeb kształcenia na tych kierunkach, do dyspozycji studentów były: sale wykładowe wyposażone w pomoce dydaktyczne⁷³, sale ćwiczeniowe i pracownie i laboratoria językowe (w Studium Języków Obcych) wraz z niezbędnym wyposażeniem, realizacja zajęć ruchowych odbywała się w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu⁷⁴.

Uwzględniając przeprowadzone w trakcie kontroli NIK oględziny CSM, a także wyniki kontroli PKA stwierdzono, że infrastruktura UMW zapewniała prawidłową realizację zadań dydaktyczną, spełniając przy tym także wymogi wynikające z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych⁷⁵.

(akta kontroli: Tom II str. 1-219, 252-263)

Liczebność grup studenckich w kontrolowanym okresie regulowały uchwały Senatu UMW⁷⁶, ustalono w nich m.in. następujący podział:

- wykłady – wszyscy studenci,
- seminaria – nie mniej niż 24 osoby,
- ćwiczenia audytoryjne – nie mniej niż 18 osób⁷⁷,
- ćwiczenia kierunkowe – niekliniczne – nie mniej niż 12 osób,
- ćwiczenia w warunkach symulowanych – nie mniej niż osiem⁷⁸ osób, dla kierunków pielęgniarstwo i położnictwo grupy siedem – osiem osób⁷⁹, a w Centrum Symulacji Medycznej w sali wysokiej wierności sześć osób, w sali niskiej wierności 12 osób⁸⁰,
- ćwiczenia laboratoryjne – nie mniej niż dziewięć osób⁸¹,

⁷³ Sale dydaktyczne kierunku fizjoterapia wyposażono w sprzęt audiowizualny, komputery z oprogramowaniem i dostępem do sieci Internet, ekrany, tablice, nagłośnienie, regulację oświetlenia, a część z nich jest klimatyzowana, sale dydaktyczne (wykładowe, seminaryjne, ćwiczeniowo-kliniczne oraz przedkliniczne) kierunku lekarsko-dentystycznego są dostosowane do liczby studentów pod względem liczby i wielkości oraz wyposażenia w odpowiadający wymogom sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem i inny sprzęt dydaktyczny gwarantujący prawidłową realizację treści kształcenia i osiągnięcia efektów kształcenia (na Uczelni funkcjonuje ogólnodostępna internetowa sieć Wi-Fi), a większość zajęć dydaktycznych na kierunku położnictwo, realizowane jest z wykorzystaniem bazy jednostek organizacyjnych Wydziału Nauk o Zdrowiu, a przedmioty podstawowe, tj. anatomia, fizjologia, biochemia i biofizyka, realizowane są w jednostkach Wydziału Lekarskiego.

⁷⁴ Dysponującym: halą sportową, salą fitness, dwoma siłowniami oraz pływalnią wynajmowaną na potrzeby zajęć.
⁷⁵ Dz. U. poz. 970.

⁷⁶ Były to: [1] uchwała nr 1753 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie zasad ustalania liczebności grup studenckich na poszczególnych formach zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2017/2018, ze zm., publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/91-2017/3246-nr-1753-ustalenie-liczebności-grup-studenckich-na-poszczególnych-formach-zajec-dydaktycznych-2017-2018> (dostęp dnia 23 sierpnia 2022 r.) oraz [2] uchwała nr 2258 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie zasad ustalania liczebności grup studenckich na poszczególnych formach zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2021/2022, publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/113-2021/4728-nr-2258-zasady-ustalania-liczebności-grup-studenckich> (dostęp dnia 23 sierpnia 2022 r.).

⁷⁷ Od dnia 24 lutego 2021 r. nie mniej niż 24 osoby.

⁷⁸ Od dnia 24 lutego 2021 r. dla wszystkich kierunków minimum dziewięć osób (wylączenia bez zmian).

⁷⁹ Od dnia 1 lipca 2020 r. nie mniej niż osiem osób (z dniem wejścia w życie uchwały nr 2188 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 1 lipca 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad ustalania liczebności grup studenckich na poszczególnych formach zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2017/2018, publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/110-2020/4416-nr-2188-zmiana-liczebności-grup-studenckich-od-2017-2018> (dostęp dnia 23 sierpnia 2022 r.).

⁸⁰ Od dnia 2 września 2020 r. 16 osób (z dniem wejścia w życie uchwały nr 2196 Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 1 lipca 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad ustalania liczebności grup studenckich na poszczególnych formach zajęć dydaktycznych od roku akademickiego 2017/2018, publikacja: <https://zarz.umw.edu.pl/us/110-2020/4458-nr-2196-zmiana-uchwały-w-sprawie-zasad-ustalania-liczebności-grup-studenckich-od-roku-akad-2017-2018> (dostęp dnia 23 sierpnia 2022 r.).

⁸¹ Od dnia 1 lipca 2020 r. nie mniej niż 10 osób, a od dnia 24 lutego 2021 r. ponownie nie mniej niż dziewięć osób.

- ćwiczenia kliniczne – nie mniej niż sześć osób (w języku angielskim nie mniej niż cztery osoby⁸²),
- zajęcia praktyczne przy pacjencie – grupy 6-7⁸³ osobowe⁸⁴.

Powody zwiększenia liczebności niżej wskazanych grup uzasadniono następująco:

- odbywających ćwiczenia audytoryjne (z minimum 18 do 24 osób) – miało na celu zrównanie minimalnej liczby studentów audytoryjnych z minimalną liczbą studentów na seminariach, a podyktowane było przesłankami praktycznymi dotyczącymi wykorzystania posiadanej infrastruktury oraz zasobów kadrowych,
- odbywających ćwiczenia w warunkach symulowanych (na kierunkach pielęgniarstwo oraz położnictwo z minimum ośmiu do dziewięciu osób) – kierowano się względami praktycznymi i planowaniem dydaktyki (wśród dotyczącej sześciuosobowych grup pracujących przy pacjencie, stąd matematycznie łatwiejszy podział takich grup),
- odbywających ćwiczenia kliniczne w języku angielskim (na kierunku lekarsko-dentystycznym z minimum czterech do pięciu osób) – ze względu na dostosowanie własnych regulacji do rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia.

W UMW przestrzegano liczebności grup wynikających z ww. regulacji wewnętrznych.

W kontrolowanym okresie nie odnotowano skarg dotyczących zbyt dużej liczby osób w poszczególnych grupach. Nadmierna liczebność grup nie była przedmiotem uwag czy zaleceń w trakcie kontroli PKA. W raporcie zespołu oceniającego PKA z 2021 r. dotyczącym kierunku lekarsko-dentystycznego wskazano m.in., że praktyczne nauczanie kliniczne spełniło wymagania określone w standardzie w odniesieniu do liczebności grup klinicznych (maksymalnie sześć osób).

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 45-46, 264-281)

Obciążenia dydaktyczne studentów sprawdzono na przykładzie planów zajęć na rok akademicki 2020/2021 i stwierdzono, że na kierunku:

- lekarskim, tryb stacjonarny, dla wybranej losowo grupy studentów I roku (grupa trzecia) semestru zimowego liczba godzin dydaktycznych wynosiła: dziennie od trzech do 10, tygodniowo 31, a semestralnie 469, najwcześniej zajęcia zaczynały się o godz. 7.00, a kończyły o godz. 19.45,
- lekarsko-dentystycznego, trybu stacjonarnego I roku (grupa pierwsza) semestru letniego liczba godzin dydaktycznych wynosiła: dziennie od trzech do ośmiu, tygodniowo 26, a semestralnie 384, najwcześniej zajęcia zaczynały się o godz. 7.30, a kończyły o godz. 20.15,
- pielęgniarstwo, studia I stopnia, tryb niestacjonarny, I roku (grupa X) semestru zimowego liczba godzin dydaktycznych wynosiła: dziennie od pięciu do 10, tygodniowo 25 (zajęcia odbywały się w piątki od godz. 16.00, soboty i niedziele), a semestralnie 314, najwcześniej zajęcia zaczynały się o godz. 8.00, a kończyły o godz. 20.00,
- położnictwo, studia II stopnia, tryb stacjonarny, II rok (grupa pierwsza) semestru zimowego liczba godzin dydaktycznych wynosiła: od czterech do 10, tygodniowo 26,

⁸² Od dnia 2 września 2020 r. dodano zastrzeżenie dotyczące zajęć praktycznego nauczania klinicznego na V roku na wydziale lekarsko-stomatologicznym – grupy pięciuosobowe.

⁸³ Od dnia 1 lipca 2020 r. grupy ośmiuosobowe, a od dnia 24 lutego 2021 r. nie mniej niż sześć osób.

⁸⁴ Z zastrzeżeniem dla Wydziału Nauk o Zdrowiu, gdzie zajęcia w oddziałach intensywnej terapii, neonatologicznych, pediatrycznych, bloku operacyjnym, sali porodowej, podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznej ambulatoryjnej grupy były 3-4 osobowe (a od dnia 1 lipca 2020 r. czteroosobowe).

a semestralnie 302, najwcześniej zajęcia zaczynały się o godz. 8.00, a kończyły o 18.30.

(akta kontroli: Tom I str. 278-280, Tom II str. 470-487)

3.4. Wymiary zajęć praktycznych na wybranych kierunkach przedstawiały się następująco:

- na kierunku lekarskim realizowano je w następujących grupach zajęć: przedmioty kliniczne niezabiegowe (E), przedmioty kliniczne zabiegowe (F), praktyczne nauczanie kliniczne (H), praktyki zawodowe (I) i były zgodne z minimalną liczbą godzin wynikających z rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia, suma ich godzin wyniosła dla naborów z lat akademickich 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 odpowiednio: 3 540, 3 540 i 3 560, co stanowiło w ogólnej liczbie godzin dla naborów z tego okresu odpowiednio: 61%, 62% oraz 62%;
- na kierunku lekarsko-dentystycznym realizowano je w grupach zajęć jak powyżej, liczba ich godzin nie była niższa niż określona w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia, a suma ich godzin dla naborów z lat akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 wyniosła odpowiednio: 3 480, 3 497 oraz 3 488, co stanowiło w ogólnej liczbie godzin dla naborów z tego okresu odpowiednio: 69%, 69% oraz 70%;
- na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo formą zajęć, w ramach których kształtowano umiejętności praktyczne⁸⁵ były: ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia kierunkowe niekliniczne, ćwiczenia w warunkach symulowanych, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia kliniczne, zajęcia praktyczne przy pacjencie i praktyki zawodowe, liczba ich godzin nie była niższa niż określona w rozporządzeniu w sprawie standardów kształcenia, a suma ich godzin dla naborów z lat akademickich 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 wyniosła dla:
  - położnictwa I stopnia odpowiednio: 2 605, 2 650 oraz 2 650, co stanowiło w ogólnej liczbie godzin dla naborów z tego okresu odpowiednio: 55%, 56% oraz 56%,
  - położnictwa II stopnia odpowiednio: 665, 665 oraz 725, co stanowiło w ogólnej liczbie godzin dla naborów z tego okresu odpowiednio: 51%, 51% oraz 56%,
  - pielęgniarstwa I stopnia (tryb stacjonarny) odpowiednio: 2 478, 2 542 oraz 2 522, co stanowiło w ogólnej liczbie godzin dla naborów z tego okresu odpowiednio: 55%, 56% oraz 56%,
  - pielęgniarstwa I stopnia (tryb niestacjonarny) odpowiednio: 0 (kierunek rozpoczęty w kolejnym roku akademickim), 2 488 oraz 2 488, co stanowiło w ogólnej liczbie godzin dla naborów z tego okresu odpowiednio po 53%,
  - pielęgniarstwa II stopnia (tryb stacjonarny) odpowiednio: 680, 680 oraz 665, co stanowiło w ogólnej liczbie godzin dla naborów z tego okresu odpowiednio: 52%, 52% oraz 51%.

(akta kontroli: Tom I str. 278-280, Tom II str. 488-513)

Na podstawie badania szczegółowego obejmującego 20 wybranych losowo dzienników praktyk studentów kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego stwierdzono, że kształcenie praktyczne na tych kierunkach spełniało wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego⁸⁶. Dzienniki praktyk zawierały wszystkie elementy wyszczególnione w § 4 ust. 2 ww.

⁸⁵ Zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały nr 2303 Senatu UMW z dnia 28 kwietnia 2021 r.

⁸⁶ Dz. U. poz. 1728.

rozporządzenia, potwierdzały nabyte przez studentów umiejętności i zaliczenia poszczególnych modułów.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 41-44)

W roku akademickim 2019/2020 dla kierunków: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, pielęgniarstwa i położnictwa został spełniony warunek wynikający z § 1b rozporządzenia w sprawie *standardów kształcenia*⁸⁷, a programy studiów zostały zrealizowane. Praktyki wakacyjne odbywały się stacjonarnie, w dostosowanych do możliwości podmiotów leczniczych terminach. Studenci kierunku lekarskiego mieli zapewniony czynny udział z zajęciach klinicznych, a dostępność do zajęć praktycznych była regulowana elastycznie, w zależności od czasowego zamknięcia jednostek klinicznych (wtedy zajęcia przenoszono do czynnych podmiotów), a część zajęć odbywała się w Centrum Symulacji Medycznej. Wszyscy studenci mogli również uczestniczyć w ramach wolontariatu w pracach jednostek klinicznych przeznaczonych leczeniu pacjentów z infekcją SARS-CoV-2.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 35-37)

Również w roku akademickim 2020/2021 dla kierunków: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, pielęgniarstwa i położnictwa Uczelnia spełniła warunek, wynikający z § 1d rozporządzenia w sprawie *standardów kształcenia*⁸⁸, programy studiów zostały zrealizowane, a w procesie dydaktycznym wykorzystano instrumenty elektroniczne dające wirtualną możliwość kontaktu bezpośredniego z pacjentem w przypadku jego izolacji (kamery, tablety itp.).

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom III str. 38-40)

W kontrolowanym okresie Uczelnia zawarła 133 umowy z podmiotami leczniczymi⁸⁹ na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy o *działalności leczniczej*, na podstawie których podmioty te udostępniały swoje komórki organizacyjne w celu prowadzenia kształcenia przeddyplomowego w zawodach medycznych. Badanie szczegółowe przeprowadzone na próbie obejmującej pięć umów zawartych z podmiotami leczniczymi⁹⁰ wykazało, że zawierały one większość postanowień wynikających z art. 89 ust. 5 ww. ustawy⁹¹, tj.:

- czas trwania umowy i warunki jej wcześniejszego rozwiązania;
- środki finansowe należne udostępniającemu z tytułu jej realizacji, sposób przekazywania tych środków oraz zasady ich rozliczeń;

---

⁸⁷ Zgodnie z którym student mógł uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość część efektów uczenia się przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, umożliwiających uzyskanie nie więcej niż 40% liczby punktów ECTS, określonej dla tych zajęć w programie studiów dla danego roku studiów.

⁸⁸ Zgodnie z którym student mógł uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość część efektów uczenia się przypisanych do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w tym zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, umożliwiających uzyskanie nie więcej niż 20% liczby punktów ECTS, określonej dla tych zajęć w programie studiów dla danego roku studiów.

⁸⁹ Było to: 44 umowy w roku akademickim 2019/2020, 43 umowy w roku akademickim 2020/2021 oraz 45 umów w roku akademickim 2021/2022.

⁹⁰ Badaniem objęto umowy o numerach: [1] 1/MSWiA/2019 z dnia 2 stycznia 2019 r., [2] 1/2019 z dnia 4 września 2019 r., [3] 1/4WSK/2019 z dnia 18 września 2019 r., [4] 1/WSK/2019 z dnia 8 października 2019 r. oraz [5] 1/DSS/2020 z dnia 21 października 2020 r.

⁹¹ Tj.: czas trwania umowy i warunki jej wcześniejszego rozwiązania; środki finansowe należne udostępniającemu z tytułu jej realizacji, sposób przekazywania tych środków oraz zasady ich rozliczeń; określenie liczby oraz kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich mających wykonywać w udostępnianej jednostce organizacyjnej zadania, okoliczności, w których może nastąpić zmiana warunków umowy; zasady odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez studentów, doktorantów lub nauczycieli akademickich i zasady postępowania w przypadku naruszenia przez nich porządku ustalonego przez udostępniającego; zasady prowadzenia kontroli przez uczelnię medyczną w zakresie wykonywania zadań badawczych i dydaktycznych u udostępniającego; zasady rozpatrywania sporów wynikających z jej realizacji.

- określenie liczby oraz kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich mających wykonywać w udostępnianej jednostce organizacyjnej zadania, okoliczności, w których może nastąpić zmiana warunków umowy;
- zasady odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez studentów, doktorantów lub nauczycieli akademickich i zasady postępowania w przypadku naruszenia przez nich porządku ustalonego przez udostępniającego;
- zasady rozpatrywania sporów wynikających z jej realizacji,
- zasady prowadzenia kontroli przez uczelnię medyczną w zakresie wykonywania zadań badawczych i dydaktycznych u udostępniającego zostały określone tylko w umowie nr 1/DSS/2020 z dnia 21 października 2020 r.

Brakujące elementy ww. umów zostały opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Rektor UMW wyjaśnił, że kontrola realizacji umów była prowadzona na bieżąco przez adiunktów dydaktycznych oraz kierowników jednostek organizacyjnych poszczególnych klinik.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, 278-280, Tom II str. 421-464, Tom III str. 238-249)

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu epidemii COVID-19 na proces dydaktyczny w UMW podjęto szereg działań (dotyczących także kształcenia praktycznego) polegających na: [1] powołaniu Zespołu ds. Zarządzania Kryzysowego⁹² oraz Koordynatora ds. Monitorowania Zagrożenia Epidemiologicznego⁹³, do których obowiązków należało przygotowanie stosownych procedur, stały monitoring bezpieczeństwa epidemiologicznego Uczelni oraz przygotowanie rekomendacji dotyczących podejmowanych działań, [2] uruchomienie specjalnej strony internetowej⁹⁴, [3] opracowanie procedury dotyczącej skoordynowanej pomocy w przypadku zakażenia⁹⁵, [4] stworzenie bazy danych osób zakażonych, kontaktujących się z zakażonymi i posiadających objawy zakażenia, [5] możliwości zaliczenia części zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne dla studentów, którzy w trakcie roku akademickiego wykonywali czynności jako wolontariat w ramach zadań realizowanych przez podmioty lecznicze lub sanitarno-epidemiologiczne w związku z zakażeniami SARS-CoV-2⁹⁶, [6] publikacji zaleceń wydawanych przez Zespół ds. Zarządzania Kryzysowego, [7] prowadzeniu części zajęć on-line oraz wykorzystaniu narzędzi multimedialnych (kamery, tablety) do prowadzenia zajęć praktycznych, a także koordynacji przez kierowników jednostek klinicznych możliwości przeniesień działań pomiędzy oddziałami (ze względu na zachorowania), [8] wydaniu przez Rektora UMW zarządzeń dotyczących zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki⁹⁷ oraz zmiany

⁹² Zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu nr 48/VI R/2020 z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Zarządzania Kryzysowego w związku z zagrożeniem epidemiologicznym koronawirusem SARS-CoV-2; publikacja [https://www.umw.edu.pl/sites/default/files/files/koronawirus/048\(1\).pdf](https://www.umw.edu.pl/sites/default/files/files/koronawirus/048(1).pdf) (dostęp dnia 9 sierpnia 2022 r.).

⁹³ Zarządzeniem nr 53/XV R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 wśród pracowników, studentów, doktorantów i słuchaczy Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu; publikacja - <https://zarz.umw.edu.pl/images/rektor/2020/053.pdf> (dostęp dnia 9 sierpnia 2022 r.).

⁹⁴ <https://www.umw.edu.pl/koronawirus> (dostęp dnia 9 sierpnia 2022 r.).

⁹⁵ Zarządzenie nr 99/XV R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w przypadku podejrzenia lub zakażenia SARS-CoV-2 wśród pracowników i studentów Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, ze zm.; publikacja - https://zarz.umw.edu.pl/images/rektor/2020/099_t.ob.pdf (dostęp dnia 9 sierpnia 2022 r.).

⁹⁶ Na podstawie rozporządzeń Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniających rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 755, ze zm.).

⁹⁷ Zarządzenie nr 247/XV R/2021 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 25 października 2021 r. w sprawie obowiązku zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki na terenie Uniwersytetu Medycznego

terminu zaliczenia praktyk zawodowych⁹⁸, [9] zakupieniu i wydawaniu (z przygotowanych na ten cel magazynów) studentom środków ochrony osobistej na zajęcia praktyczne, [10] zorganizowaniu osobnego bezpłatnego transportu (autobusu) dla studentów i pracowników Uczelni do przewożenia pomiędzy jednostkami organizacyjnymi oraz wymazów dla studentów odbywających praktyki w szpitalach, a także izolatorów w akademikach i szczepień dla studentów, [11] zawieszeniu wyjazdów służbowych zagranicznych pracowników, a także zagranicznych i krajowych studentów i doktorantów, oraz wstrzymanie przyjazdów gości z zagranicy.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom II str. 285-300)

3.5. W kontrolowanym okresie wystąpiono o otrzymanie akredytacji na kierunkach pielęgniarstwo oraz położnictwo. Po dokonaniu oceny przez Krajową Radę Akredytacyjną Szkół Pielęgniarek i Położnych Minister Zdrowia dnia 5 września 2019 r. wydał decyzję nr 70/V/2019, w której udzielił akredytacji UMW na prowadzenie studiów na kierunku położnictwo na poziomie pierwszego i drugiego stopnia na okres pięciu lat oraz dnia 21 maja 2019 r. wydał decyzję nr 47/V/2019, w której udzielił akredytacji UMW na prowadzenie studiów na kierunku pielęgniarstwo na poziomie pierwszego i drugiego stopnia na okres pięciu lat. Tego samego dnia Uczelnia otrzymała stosowne certyfikaty.

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, Tom II str. 301-419)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Z badania szczegółowego pięciu umów zawartych z podmiotami leczniczymi na podstawie art. 89 ust. 3 i 4 ustawy o działalności leczniczej wynikało, że żadna z nich nie zawierała wykazu ruchomości udostępnianych w celu jej realizacji, sposobu ich udostępniania oraz zasad i warunków ich wykorzystywania, do czego zobowiązywał art. 89 ust. 5 pkt 3 ww. ustawy. W czterech umowach: [1] nie określono zasad prowadzenia kontroli przez uczelnię medyczną w zakresie wykonywania zadań badawczych i dydaktycznych u udostępniającego (art. 89 ust. 5 pkt 7 ustawy o działalności leczniczej), wzmiankowano jedynie, że kontrola będzie przeprowadzona w sposób nieutrudniający działalności statutowej; [2] nie podano również okoliczności, w których może nastąpić zmiana warunków umowy (art. 89 ust. 5 pkt 5 ww. ustawy).

Rektor UMW w złożonych wyjaśnieniach powołał się na zawarte w umowach postanowienie, że jednostki organizacyjne podmiotu leczniczego udostępnione zostają wraz ze znajdującymi się w nich sprzętem i urządzeniami, oraz że szpital ma obowiązek zapewnienia Uczelni odpowiednich stanowisk pracy, urządzeń i materiałów umożliwiających realizację programu nauczania, a także wskazał, że wykaz ten zawsze będzie miał charakter zmienny. Ponadto Rektor UMW wyjaśnił, że w umowach z podmiotami leczniczymi ujęto możliwość przeprowadzenia kontroli przy zastrzeżeniu, że nie będzie ona utrudniała działalności podmiotu leczniczego, co spełnienia warunek określenia zasad prowadzenia kontroli. Wskazał również na kontrolę realizacji zajęć przez nauczycieli akademickich za pomocą narzędzi informatycznych i na podstawie wewnętrznych procedur. Natomiast odnośnie do brakującego w umowach określenia okoliczności, w których może nastąpić zmiana ich warunków Rektor UMW powołał się na możliwość zmiany umowy na podstawie aneksu podpisanego przez obie strony (co jest konsekwencją zawartego między

we Wrocławiu oraz w jednostkach realizujących proces dydaktyczny dla studentów Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu; publikacja - <https://zarz.umw.edu.pl/images/rektor/2021/247.pdf> (dostęp dnia 10 sierpnia 2022 r.).

⁹⁸ Zarządzenie nr 118/XV R/2020 Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany terminu zaliczenia praktyk zawodowych i wakacyjnych; publikacja https://zarz.umw.edu.pl/images/rektor/2020/118_XV_R_2020.pdf (dostęp dnia 10 sierpnia 2022 r.).

stronami porozumienia), a także wyraził pogląd, że wprowadzenie takich postanowień może ograniczyć możliwości dostosowania treści umów na dydaktykę kliniczną do zmieniających się okoliczności.

NIK wskazuje, że ustawa o *działalności leczniczej* precyzuje, jakie elementy ma zawierać umowa z podmiotem leczniczym, której stroną jest Uczelnia, a wykaz ruchomości udostępnianych w celu jej realizacji jest wśród nich wymieniony. Ponadto zastrzeżenie w umowie możliwości przeprowadzania kontroli w sposób nieutrudniający działalności podmiotu leczniczego nie może być uznane za określenie zasad prowadzenia kontroli. Tym bardziej, że zasady takiej kontroli uregulowano w piątej z poddanych badaniu umów (zawartej w 2020 r.). Natomiast w ocenie NIK wprowadzenie aneksu świadczy o uzgodnionej przez strony formie zmiany postanowień umowy, a nie stanowi określenia okoliczności zmiany umowy, których zawarcie w umowie jest wymogiem wynikającym z art. 89 ust. 5 pkt 5 ustawy o *działalności leczniczej*. Zauważyć należy, że okoliczności takie określono w piątej z poddanych badaniu umów (zawartej w 2020 r.).

(akta kontroli: Tom I str. 241-245, 278-280, Tom II str. 421-464, Tom III str. 238-249)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia co do zasady pozytywnie zapewnienie przez UMW wysokiej jakości kształcenia. Uczelnia wprowadziła USZJK i sprawowała nadzór nad jakością procesu dydaktycznego. Dysponowano także odpowiednią infrastrukturą, stosowano systematyczną ocenę nauczycieli akademickich, prowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych i ankietowanie studentów. Niemniej w obszarze tym stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieokreśleniu w pięciu umowach zawartych przez Uczelnię z podmiotami leczniczymi wszystkich elementów wynikających z art. 89 ust. 5 ustawy o *działalności leczniczej*.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.
Wnioski	1. Prowadzenie zajęć na studiach stacjonarnych na kierunkach lekarskim i lekarsko-dentystycznym odrębnie od zajęć na studiach niestacjonarnych. 2. Określenie w umowach z podmiotami leczniczymi zawartych na podstawie art. 89 ust. 4 ustawy o <i>działalności leczniczej</i> wszystkich wymaganych ustawowo elementów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław,   października 2022 r.

Kontroler
Małgorzata Jakubiec-Dzieleńdziak
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis